

Szerkesztőség és kiadóhivatal

SZUBOTICA

ZMAJ IOVIN TRG 8

Telefonok

Kiadóhivatal 8-58

Szerkesztőség 8-10, 8-53

NAPILÓ

Előfizetés és reklám

egy évre 168 óra
egy hónapra 58 óraReklámok
első sorban, 1000 óra
más sorban 500 óra

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. AUGUSZTUS 28.

SZERDA

233. SZÁM

Véres uccai harcok Palesztina városaiban

**Az angolok tankokat és hadihajókat küldtek segítségül
Sortűz a tüntető arabokra — Több helyen kihirdették a
hadiállapotot — Egyre több a halottak száma**

Amerika tiltakozik a palesztinai események miatt

Londonból jelentik: A palesztinai események olyan megdöbbentő hatást váltottak ki, hogy időnként a hága-i konferencia válságos fordulatát is háttérbe szorítják, annál is inkább, mert a legújabb jeruzsálemi hírek szerint

az arabok Palesztina több városában ismét támadásra készülnek a zsidók ellen.

A Daily Express kiküldte egy munkatársát Jeruzsálembe és keddi számában közli az első jelentést a véres uccai harcokról. Így szól a jeruzsálemi távirat.

A legborzalmasabb tragédia eddig a kis zsidó telepese helységben, Hebronban játszódott le,

ahol 73 zsidót öltek meg a házaikban, köztük 30 zsidó diákot és 12 amerikai diákot is, akik tanulmányutra jöttek Palesztinába. Egy csoport arab szombatn váratlanul betört Hebronba és

egyedül egy házban, a leggazdagabb család házában, 18 embert mészároltak le,

köztük az Anglo-Palesztina Bank igazgatóját, feleségét, két gyermekét és feleségének szüleit.

Jaffában a brit katonaság helyőrségi parancsnokának házat támadták meg az arabok. Véres harc felbörtent ki, amelyben a halottak száma 15, a sebesülteké 35 volt.

Jeruzsálemből jelenti a Times tudósítója: Tel Avivban kétszáz angol katona harcol az arabokkal, kivülük hetven zsidó polgár jelentkezett rendőri szolgáltra és be is sorozták őket.

A városban kihirdették a hadiállapotot,

mert féltik, hogy újabb összeütközésre kerül a sor. Mikor a mohamedánok eltemették halottaikat és

utána tüntető körmenetet rendeztek a városban, a rendőrség sortűzet adott a tömegre és hat arab holtan maradt az ucca porában.

A jeruzsálemi városi tanács hétfőn délután a következő hivatalos jelentést adta ki:

— Éppen most, 15 órakor újabb támadást intéztek az arabok Mahme Jedudah és Sharaj Hesen helységei ellen. A megölt zsidók számát eddig körülbelül 100—150 főre lehet becsülni.

19 órakor a jeruzsálemi városi tanács ezt a második jelentést adta ki:

— A város különböző kerületeiben újra támadnak az arabok. Tel Avivban újabb öt zsidót öltek meg.

A brit csapatok a fenyegetett helyeken drótsóvénykerítéseket és »spanyol lovasokat« állítottak fel, hogy meg lehessen védeni a zsidó utcákat.

Az arabok Palesztina minden részében támadásra készülnek. Jeruzsálemben a rend fölött angol gyalogság őrködik, de repülőgépek és páncélkocsik is rendelkezésre állanak a zavargások elfojtására.

A Máltában horgonyzó

Egale repülőgépnyahajó és két torpedóromboló Palesztinába fog menni.

Hasonlóképpen készenlétbe helyezték a Royal és a Sovereign csatahajókat, amelyek szintén Palesztinába indulnak.

Kétszáz angol katona megszállotta Tel Avivot, ahol mohamedánok temetése után zavargások törtek ki. A rendőrségnek löfögyverét kellett használnia. Az összeütközés során hat darab és öt zsidó meghalt.

Jaffában is újabb zavargások törtek ki.

Az arabok megtámadták a kormányhivatalt. Miután a helyzet fenyegető volt, a rendőrség sortűzet adott. Öt arab meghalt, több mint harmincan megsebesültek.

Az arabok és a zsidók közötti véres harcok általános áldozatainak a számát jeruzsálemi ma-gánjelentések 120—125-re becsülik

Az angol hatóságok már az összeütközések első napján általános sajtóenzurát rendeltek el, úgyhogy a lapudósítók táviratai megnyirbálva jutottak külföldre és ennek tulajdonítható, hogy a jeruzsálemi eseményekről nincsenek megbízható jelentések.

Az a körülmény, hogy

a kormány visszahívta szabadságáról Sir Herbert Sámuel, Palesztina volt főbiztosát,

általános vélemény szerint annak a jele, hogy

Macdonald nem tartja megfelelőnek Nagybritannia jelenlegi képviselőjét Palesztinában és rezsinváltozás készül,

ha Sir Herbert Sámuel lesz ismét a palesztinai főbiztos. Ebben az összefüggésben kell megítélni, hogy Macdonald tanácskozára hívta magához Lord Reading volt amerikai nagykövetet, a palesztinai viszonyok legalaposabb ismerőjét, akit diplomáciai kö-

rök szerint különleges megbízással küld a kormány Palesztinába.

Washingtoni jelentés szerint

a palesztinai események az amerikai zsidóság körében óriási izgalmat keltettek.

A legnagyobb a felháborodás a zsidó bankárok körében, akik óriási összegeket fektettek be Palesztinában különböző vállalkozásokba, abban a hitben, hogy az angol kormány minden körülmények között meg fogja védeni érdekeiket.

A külügyi hivatal nevében Stimson államtitkár kijelentette, hogy az amerikai kormány demarstot nyújtott át az angol nagykövetnek,

de feleslegesnek tartja azt, amit sok ezer levélben követelnek a külügyi hivataltól, hogy amerikai csatahajókat küldjenek Palesztinába, miután az angol hatóságok teljesen ural a helyzetnek és így nincs szükség ilyen intézkedésre. Sir Haward washingtoni angol nagykövet hivatalos utasításra meglátogatta Stimson külügyi államtitkárt és előtte személyesen fejezte ki sajnálkozását a palesztinai események felett.

A newyorki zsidóság hétfőn nagy tüntetést rendezett a város uccán. Harmincezer főnyi tömeg vonult végig a Broadwayn,

köztük rengeteg volt zsidó frontarcos. A tömeg a városháza elé vonult, ahol Walker polgármester rövid beszédben nyugalomra intette a tüntetőket és biztosította őket, hogy a maga részéről mindent megtesz érdekében.

A tömeg ezután az angol konzulátus elé vonult

és küldöttséget menesztett a konzulhoz, aki megígérte, hogy követeléseiket tolmácsolni fogja az angol kormánynak.

A hága-i konferencia utolsó órái

**Snowden angol pénzügyminiszter újabb visszautasító válasza után teljesen
kilátástalanná vált a megegyezés — Snowden szerdán plenáris ülés össze-
hívását kérte — Angliában nagy csalódást keltett az ajánlattevő hatalmak
újabb javaslata — Francia laptámadások Snowden ellen**

Eredmény nélkül fog széteszlani a hága-i konferencia

Hágából jelentik: Minden jel szerint

a hága-i konferencia utolsó óráit éli.

A konferencia elnökét, Jaspár belga miniszterelnököt kedden délelőtt valóságos elárasztották levelekkel, amelyekben a delegációk különböző indítványokat tesznek. Levelet intézett többek közt Briand is Jaspárhoz, akit felszólít arra, hogy

hívja össze sürgősen közös értekezletre a hat megjelölt hatalom főlevegárait. Ezen az értekezleten Briand terve szerint megvitátnák az általános helyzetet, amely most már teljesen kilátástalan.

Hasonló levelet küldött a konferencia elnökének az olasz delegáció vezetője is.

Snowden angol pénzügyminiszter a konferencia elnökéhez intézett levelében szintén annak az óhajának ad kifejezést, hogy hívja össze közös megbeszélésre a hat összehívó hatalmat. Együttal felvél Snowden levelében azt a kérdést, nem tartja-e az elnök szükségesnek, hogy a konferencia szerdán délelőtt teljes ülést tartson.

Ha a konferencia szerdán tényleg plenáris ülésre ül össze, ez minden bizonnyal záróülése lesz a hága-i konferenciának.

Kedden a déli órákban a Rajnavidék megszállásában érdekelt négy hatalom: Franciaország, Anglia, Belgium és Németország delegátusai újabb értekezletet tartottak, amelyen arról tárgyaltak,

milyen befolyással lesz a pénzügyi kérdésekben feimerült akut válság a Rajnakévdés alakulására.

A lapok jelentése szerint az angol delegáció hétfőn a késő délutáni órákban

írásban is átnyújtotta a négy hitelező állam delegátusainak Snowden választát, amelyben

az ajánlatot nem kielégítőnek jelentette ki.

Nyomban azután, hogy Snowden angol pénzügyminiszter eljuttatta választát a négy hitelező állam ajánlatára a delegátusoknak, ezek, még pedig Briand, Jaspár, Pirell és Adatci összeültek, hogy behatóan megbeszéljék az angol választ. Megegyeztek abban, hogy ketten — Jaspár és Adatci — lépjenek érintkezésbe az angol pénzügyminiszterrel, ami meg is történt. Jaspár és a párisi japán nagykövet több ízben tanácskozott Snowdennel, a konferenciák után pedig Adatci úgy nyilatkozott, hogy most már az angol pénzügyminiszteren a sor,

ki kell mondania az utolsó szót és a legpontosabbban körül kell írnia Anglia követeléseit.

Snowden viszont úgy nyilatkozott, hogy az angol delegáció semmiesetre sem akarja meghusítani a konferenciát, sőt Anglia arra törekszik, hogy követeléseinek alapján létrejöhessen a megegyezés.

A delegációk körében híre jár, hogy

a tanácskozások Snowden és Jaspár, meg Adatci között rendkívül viharos letolyásnak voltak.

Loucheur a megbeszélések után francia hírlapíróknak ezt mondta:

— A négy hitelező állam kész mindent elkövetni, hogy el lehessen kerülni a konferencia kudarcát, de arra is el vannak kénytelenek, hogy minden lehetőséggel megakadályozzák a Young-terv felbontását.

Mint Londonból jelentik, az angol lapok

a legújabb hága-i javaslatoknak Snowden által történt elutasítása után a helyzetet rendkívül válságosnak tartják,

bár azt hangsúlyozzák, hogy a helyzet még nem reménytelen. A sajtó nagy csalódással ír az ajánlattevő hatalmak új javaslatairól és

az Angliának felajánlott összeget valamennyi

lap nevelésesen kevésnek tartja.

A lapok biztosra vették, hogy az ajánlattevő hatalmak újabb javaslatai legalább hetvenöt százalékban teljesíteni fogják az angol követeléseket, amivel szemben kiderült, hogy az új javaslatok

csak 57 százalékban teszik magukévá az angolok követelésait.

A Times hágai tudósítója a négy szövetséges hatalom ajánlatát hihetetlennek mondja, a Daily Telegraph hágai tudósítása szerint pedig

a legnagyobb valószínűsége annak van, hogy a konferenciát fősbeszálják.

Párisi jelentés szerint a francia sajtó kedd reggel kövér betűkkel a lapok élén tudatja olvasóival, hogy Snowden visszautasította a francia—olasz—belga—japán javaslatokat. Valamennyi vélemény megegyezik abban, hogy ha csak váratlan fordulat nem következik be, akkor

a hágai nemzetközi konferencia szerdára véget fog érni.

Az egyetlen reménység még, hogy Adatci Japán nagykövét közvetítő fáradozásainak sikere lesz — írják a párisi lapok — pedig azóta Hágából megjött a hír, hogy a japán diplomata vállalkozása kudarcot vallott, Snowden pedig egy hajszálynira sem tágit követeléseitől.

Sauerwein Hágából azt jelenti a Matinek, hogy a konferencia tagjai még 24 órát fognak várni, mert tisztázni akarják a helyzetet, hadd lássa a világ, ki okozta a kudarcot

és Snowden ne mondhasa később, hogy ő kész volt a tárgyalásokat folytatni, de tárgyaló felei faképnél hagyták. Hamarosan okmányok lesznek kézben, amelyek bizonyítani fogják, hogy ki okozta a konferencia meghiusulását.

A Journal szerint már csak Adatciól lehet remélni, hogy az értekezletet megmentse. Nélküle a helyzet kétségbeesett lenne. Snowden gögösen visszautasította a hatalmak jegyzékét, holott: azok az engedékenységekben a maximumig elmentek.

A Petit Parisien így ír:

Az angol jegyzék minden sorából kiviláglik az angolok rosszhiszemisége.

Snowden perfid magatartást tanúsított — írja a lap — mert kezdetben a mögé a tétel mögé sáncolta el magát, hogy először csak feltételes hozzájárulást kell kiközösíteni az egyes hatalmak részéről a Young-tervezet, az utóbbi napokban azonban éppen az angol bizottság volt az, amely politikailag rendkívül nehézzé tette Németország számára a hozzájárulást. E nyilvánvaló rosszhiszemiség a hágai diplomatai között nagy elkedvetlenedést keltett. Az utolsó reménység Macdonald.

A Figaro rámutat, hogy a francia bizottság elkövette azt a nagy hibát, hogy az angol pénzügyminiszter első nagy kirohanása után továbbra is Hágában maradt. Az engedmények, amelyeket Franciaország tett, bizonyosságát adják megalázkodó jószándékának az angol munkáspárt zsarolásával szemben.

Az Echo de Paris értesülése szerint a hágai konferencia körében a valószínűnek tartják, hogy

Snowden beleegyezne követeléseinek 90—85 százalékos teljesítésébe, ha viszont Briand kieszközölné Németország hozzájárulását a Young-tervezet átoldozásához.

Briand ezt általában érthetné el, ha engedékenységet tanúsítana a rajnai harmadik zóna kiürítésének kérdésében.

A lap közli Barthou igazságügyminiszter előterjesztésének tartalmát, amelyet a hétfői minisztertanácsban Briand miniszterelnök nevében és megbízásából tett. Eszerint a hágai francia delegáció megnyugtatta a minisztertanácsot, hogy

egyetlenegy pillanatra sem adta fel Franciaország követeléseit,

amelyeket a konferencia első napjától fogva hangoztatott és egyetlen pillanatban sem tágitott a Young-tervtől, sem a Rajna-tartomány kiürítésének kérdésében elfoglalt álláspontjától.

Kellemes, szép idő várható

A meteorológiai intézet jelentése

Az időjárás Középeurópában ismét a tartós javulás útján van. Derült és kellemesé válik és bár a melegedés újra megindul, kellemetlen melegben egy darabig nem lesz részünk.

Keddén különben nem emelkedett a hőmérséklet az előző napihoz képest és a maximumok a 30 fokot nem érték el. Némi melegedés csak azokon a vidékeken volt, ahol az előző napi borultság akadályozta a napsütést hatásának kifejtésében.

Egyes helyeken erős volt az éjjeli lehülés, de eső csak Európa déli részein volt.

Igen hűvös napja volt Németországnak és a Skandináv félszigetnek, ahol az elmúlt napok északi, északnyugati áramlása hűvös levegőt hozott magával és alapos lehülést okozott.

Németországban kedden alig emelkedett a hőmérséklet a 20 fok fölé és éjjel különösen Lengyelországban volt erős a lehülés. Most már hosszabbodnak az éje-

lek és derült ég mellett a talaj igen sok hőt veszít. Lengyelország egyes helyein kedden hajnalban +4—5 fok volt a hőmérséklet.

Kilátás van arra, hogy az idő szép, kellemes lesz. Nappal nem lesz nagy meleg, északkeleti légáramlás

is csökkenti a hőmérsékletet; derült éjjelokon azonban alaposan lehül majd a levegő.

A Meteorológiai Intézet jelentése szerint egy két napig tulnyomóan derült, száraz, egyelőre éjjel hűvös, később melegebb idő várható.

Kedden délelőtt ülést tartott a minisztertanács

Megszavazták a szükséges hitelt az árvíz sújtotta vidékek sürgős felsegélyezésére

Az Avala jelenti Beogradból: Kedden délelőtt fél-tizenkettőkor Zsivkovic miniszterelnök elnöklétével minisztertanács volt, amelyen Marinkovic Voja, Svriljuga Sztánko és Szavkovic Szevján miniszterek kivételével a kormány valamennyi tagja részt vett. Marinkovic és Svriljuga, mint ismeretes, Hágában tartózkodnak, Szavkovic építészeti miniszter pedig gyógykezelés alatt áll.

A minisztertanácsban foglalkoztak az ország egész területéről beérkezett áradásjelentésekkel és a belügyminiszter számára megszavazták a szükséges hitelt, hogy a sürgős segélynyújtást az árvíz sújtotta vidékeken mielőbb megkezdhesék.

Dr. Kumanudi Koszta külügyminiszterhelyettes ezután referált a minisztertanácsban a háború előtti adósságok kérdéséről és a hágai konferencia munkájáról.

Szuboticán ünnepélyesen fogják fogadni a csehszlovák, lengyel és román frontarcosokat

Szombaton utaznak át a vendégek Szuboticán

A hadviseltek nemzetközi szövetsége szeptember elsejétől kezdve tartja vándorgyűlését Beogradban. A nemzetközi vándorgyűlésen kilenc állam harcosainak egyesülete képviselteti magát.

A csehszlovák, lengyel és román frontarcosok egyesületének nagyszámu kiküldöttjei Szuboticán utaznak keresztül Beogradba.

A szubotici városi tanács Osztojics Szelimir polgármester elnöklété alatt elhatározta, hogy a szövetséges és testvérm nemzetek harcosait

főnyes ünnepségek keretében fogadják a szubotici pályaudvaron.

A csehszlovák, lengyel és román harcosokat, akik

a szubotici nap folyamán érkeznek meg Szuboticára, a kormány, a hadsereg, a tartomány és a városi hatóságok képviselői fogadják meg.

Osztojics Szelimir polgármester csütörtökön kiáltványt ad ki Szubotici város lakosságához és felhívja a lakosságot, hogy a testvérm nemzet harcosait Szuboticiához méltó vendégszeretettel fogadják.

Az érkezés pontos idejét még nem tudni és ezt idejekorán közölni fogják a közönséggel. A csehszlovák, lengyel és román harcosokat Somsicsevon, Zsednik és Zobnaticán is ünnepélyesen fogják fogadni és a lakosság körében erre nézve már megtettek minden előkészületet.

Gyilkol a nyomor

Agyonszurta feleségét egy telepes a bajmoki vasútállomáson

Borzalmas gyilkosság történt kedden délelben a bajmoki vasútállomáson. Buturilja Rada hercegovinai születésű telepes, a vasútállomáson a vonatra várakozó közönség szemeláttára egy késszurással meggyilkolta feleségét.

Bucsudilja Rada néhány évvel ezelőtt vette nőül Dosen Angyát. A házasságból három gyermekük született. Eleinte igen jó anyagi viszonyok között éltek és a kis család semmiben sem szűkölködött. A földművelés családjának később összeomlott és a legnagyobb nyomorban máról-holnapra tengették életüket. A nélkülözések miatt naponta veszekedések, később verekedések voltak a kis családban és a házastársak meggyűlölték egymást. A heves természetű férj többször megverte az asszonyt és nem egyszer fordult elő, hogy a feleség néhány napra elhagyta férjét, de

a gyermekei utáni vágy mindig visszavitte a családi tűzhelyhez.

Kedden délelőtt Bucsudilja feleségével kiment a vasúti állomásra, hogy Szuboticára utazzanak. Az állomáson újból összevesztek, mire a férj elkialtotta magát:

— No most meghalsz, Engem nem izgatasz tovább!

A következő pillanatban elővette nagy zsebkését és még mielőtt a vonatra várakozók megakadályozhatták volna, markolatig beledöfte az asszony szívébe. Az asszony jajszó nélkül összerogyott és az előhívott orvos már csak a halált konstataulta. A fiatal asszony holttestét beszállították a bajmoki temető halottasházába. Bucsudilja Radát nyomban letartóztatták és beszállították a községi fogdába, ahonnan szordán szállítják be a szubotici ügyészség fogházába.

A szerelmes legény borzalmas rémtette

Megölte szerelmét és egy cselédleányt, egy kislányt pedig súlyosan megsebesített

Szentesről jelentik: Bestiális kegyetlenséggel végrehajtott kettős gyilkosság történt kedde virradó éjszaka Csongrád és Csányi-telep között az országot szelén álló Borsi-féle csárdában. A kettős gyilkosságot egy fiatal legény követte el, aki a csárdatulajdonos leányát és a cselédjét ölte meg, a csárdatulajdonos kislányt pedig súlyosan megsebesítette.

A csárdatulajdonos leányának, Borsi Matildnak ketten udvaroltak, Vince Cergely és Halász Dániel tanyai legények. Vince hosszabb ideig távol volt és amikor visszatért, megtudta, hogy vetélytársa mindennapos vendég volt a csárdában és a leánynak udvarolt. Emiatt annyira feldühödött, hogy hétfőn este revolvert és kést véve magához, beállított a csárdába:

— Hol van az a gazember?! — kiáltotta a legény.

A csárdások közül csak Borsi Matild, Borsók tizenhat éves cselédje és Borsi Matild hétéves öccse voltak odahaza. A gyermek már az ágyban aludt, amikor Vince betoppant. Borsi Matild csendesíteni próbálta a magából kikelt legényt, aki azonban ellökte a leányt, majd hirtelen kést rántott és azt többször Borsi Matild mellébe döfte. A szerencsétlen leány

nyomban meghalt. A gyilkos ezután, hogy a szemtanú is eltergye láb alól, a cselédleányra vetette magát. A leány sikoltözva menekült, Vince azonban hamar utolérte és több késszurással megölte.

A gyerek, aki közben felébredt, a takaró alá bujt, de Vince őt sem kímélte, hanem lerántva róla a takarót, a késsel mellbeszurta.

A kettős gyilkosságot hajnalban fedezték fel. A gyermeket még életben találták és bevitték a szentesi kórházba.

A gyilkos a gyilkosság után hazafutott, otthon ledobta magáról a véres ruhákat és alsó ruhában elmenekült.

A csendőrök Tömörkény község határában akadta rá Vincére. A gyilkos teljesen összetörve adta meg magát a csendőröknek, akik megvasalták és beszállították a szegedi törvényszék fogházába.

A kislányt a kórházban kihallgatták. A súlyosan sebesült gyermek részletesen elmondta a gyilkosság lefolyását, majd sebláz lépett fel nála és elvesztette eszméletét. A kislány állapotát az orvosok válságosnak tartják.

Uj városgazdasági tervek

A paliesi mintagazdaságot faiskolóval bővítik ki — „Leépítés“ a városi tisztviselő karban — Felülvizsgálják a szubotici városgazdaság működését

Összeírják a város ingatlanait

Szubotica városnak, mint ismeretes, Palicsra, a Földműves-iskola mellett, nagy mintagazdasága van. Ezt a mintagazdaságot az elmúlt hónapban tekintette meg a polgármester és az alpolgármester és ennek eredményeképpen a legközelebbi napokban az egész mintagazdaság működését felülvizsgálják abból a szempontból, hogy ott nagyobb reformokat hajtsanak végre a gazdaság racionálisabb kihasználása érdekében.

Ílletékes helyről nyert értesülésünk szerint a városi mezőgazdasági bizottság csütörtökön fog kiszállni Palicsra és megkezdi működését. A polgármester intenciói szerint a városi gazdaságban a jövőben nagy gondot fordítanak a nemes gyümölcsfák termelésére és ebből a célból faiskolát állítanak fel. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a nemesített gyümölcsfákat idegen államokból hozzák be, holott azokat nálunk is lehetne termelni. A városi közigazgatás vezetőit az a cél vezeti, hogy Szubotican nagy nemzetközi gyümölcs-piacot létesítsenek, amire a város fekvésénél fogva minden lehetőség megvan.

A városi földmívelési bizottság néhány nap alatt befejezi működését és tapasztalatairól jelentést fog tenni a polgármesternek, valamint indítványt tesz arra

vonatkozólag, hogy milyen változásokat kellene végrehajtani a gazdaság célszerűbb kihasználására.

A polgármester rendelkezése alapján legközelebb összeírják a város összes ingatlanait is, mert, mint megállapítást nyert, a városházán még ma sincsenek teljesen tisztában azzal, hogy mennyi a város ingatlan vagyona. Az összeírást néhány szakemberrel fogják elvégeztetni és a munka hónapokig is eltarthat.

Ugyancsak illetékes helyről arról értesült a *Dácsmegyei Napló* munkatársa, hogy a városi közigazgatás vezetői komolyan számolnak azzal, hogy január elseje után megszűnik a városi adóhivatal és az állami adókat a pénzügyigazgatóság fogja behajtani. A pénzügyigazgatósághoz mindössze néhány tisztviselőt fognak beosztani, akik a városi pótdadók fogják elkönyvelni és felügyelnek arra, hogy a városi pótdadók befizetése a rendes időben történjen. A város nagy megtakarítást fog elérni, mert elbocsájtják az összes ideiglenesen alkalmazottakat és csak a véglegesített tisztviselőket maradnak helyükön. Általában az a vélemény alakult ki a városi képviselők és a tanácsnokok körében, hogy a jövő évi költségvetés már sokkal reálisabb lesz és rendes várospolitikai program alapján fog felépülni.

Tovább tart a vihar a déli vidékeken

Prilepben hat millió dinár kárt okozott az itéletidő — Pirot környékén emberáldozatai is vannak az áradásnak

Árvízkárosultak napja lesz vasárnap Beogradban

Beogradból jelentik: A vihar és szünet nélküli esőzés újabb megrongált több vasutonalat az ország déli vidékein. A *Szkojle-Nis* és *Caribrod-Nis* közötti utszakasz megrongált töltéseit a hétfői nap folyamán megfeszített munka árán kijavították, úgy hogy a vonalon zavaralanul le lehet bonyolítani a forgalmat. A folytonos esőzések folytán újabb a Koszovszka-mitrovicai vonal rongálódott meg. Különösen *Szkojle* és *Hanrisz* között okozott károkat a vihar. Itt a víz

körülbelül negyven méter hosszúságban annyira elborította a síneket, hogy a közlekedés lehetetlenné vált.

Hanrisz és Vujsi-Dol között körülbelül két kilométeres utszakaszon, Velez-Jezgropoljac között a szárnyvonalon pedig

háromszáz méter hosszúságban borította el az ár a töltéseket.

Az ország déli vidékein pusztító viharokról, esőzésekről és áradásokról a következő jelentések érkeztek:

Szkojlijéből jelentik, hogy

hétfőn délelőtt tizenegy óra körül rövid, de annál erősebb zápor pusztított a környéken.

A nehéz esőfelhők ködbe burkolták a környező hegyeket. A felhőszakadás

előtűntette a Szkojle közelében levő Donje-Vodno községet

és félméteres víztömeggel borította el azt a műutat, amely Donje Vodnóból Szkojlijeba vezet.

A zápor magában a községben nem okozott jelentősebb károkat, mert az ég a kora délutáni órákban kitisztult és az uccákat borító víztömegeket csakhamar eltakarították.

Prilepből érkező jelentések szerint a város fölött délelőtt tizenegy óra tájban óriási vihar vonult végig. A vihar csakhamar orkánná fajult, elképzelhetetlenül nagymennyiségű csapadék esett le és

a vízár nagy károkat okozott a város környékén levő dohányültetvényekben.

Tizenkét óra tájban a villám belesapott *Malikovics* Alekszandar földműves városvegi házába. A házban a földműves felesége és két éves fiauskája tartózkodott, akik

a villámcsapástól eszméletüket veszítették

és csak nagynehezen sikerült őket a lángbaborult házból kimenteni.

Az itéletidő a buzaföldeken is nagy károkat okozott. Sok helyen még nem csépelelték el a buzát és a szabadban álló keresztiek áldozatául estek a viharok. A környékbeli szőlőültetvények is sokat szenvedtek a vihartól.

Az anyagi kárt, amelyet az elemi csapás Pri-

leppen és környékén okozott, a hozzávetőleges becslések hatmillió dinárra teszik.

Mint Pirotból jelentik, a hétfőre virradó éjszaka és

hétfőn egész nap szakadó esőzések emberáldozatokat is követeltek

a környéken. Sztanicsejje, Szopot, Temszka, Bragodez, Rudinje, Perova, Kalna, Balta-Berilovac, Crni-Vrh és Ravno-Vucseje községek teljesen el vannak zárva a külvilágtól, mert a csapadék félméteres magasságban elborította az országutakat és minden hidat elsodort.

Sztanicsevo és Ravno Vucseje községben több emberélet esett áldozatul az itéletidőnek.

Antics Csedimir földműves feleségét Ravno-Vucseje közelében egy hegyi uton érte utol a felhőszakadás. A vihar a szerencsétlen asszonyt két kecskéjével együtt elsodorta és holttestét csak órákkal később találták meg. Sztanicsevo mellett hasonló katasztrófa történt. Itt *Nikolles* Gyorgye gazdálkodó felesége fulladt a vízbe. Az asszony a felhőszakadás idején a ház pincéjében tartózkodott, ahonnan különböző tárgyakat akart kimenteni. A víz közben óriási tömegekben halott be a pincébe, amely pillanatok alatt tengerré változott. Mielőtt a házbellek a szerencsétlen asszony segítségére siethettek volna, *Nikolles*-ét elborították a szennyes hullámok.

Szopotban a rohanó ár hét házat döntött romba.

Emberáldozata itt szerencsére nincsen az itéletidőnek, az anyagi kár azonban jelentékeny.

Mint Caribrod-ból jelentik,

a Nisava a szakadatlan esőzések folytán agasztióban emelkedik.

A hatóságok széleskörű intézkedéseket foganatosítottak a fenyegető árvízveszély elhárítására. A folyópart mentén több lakóházat kiürítettek.

A knjazsevaci áradásról érkező újabb hírek szerint az áradat olyan gyorsan tört rá a városra, hogy az első pillanatban nem is gondolhattak az anyagi javak mentésére. A víz pillanatok alatt elborította a Luka Lazarevicsa, Ljutomira Gyorgyevicsa, Janka Katica és Vojvoda Putnika uccákat és nem kímélte meg a Kralja Alekszandra ucca egy nagy részét sem. Ezekben az uccákban kétszáz ház került víz alá.

A mentési munkálatoknál a katonaság is tevékeny részt vett. *Bajalovics* téparancsnok a veszélyeztetett részekre több helyi úteget vezényelt ki.

A katonaság megerősítette a Timok védőtöltését, hogy az esetleges újabb kiöntéseknek elejét vegyék.

A gyűjtési akció a szkojlei és knjazsevaci árvízkárosultak számára nagy agilitással indult meg Beogradban.

A Jugoszláv Nők Nemzeti Szövetsége a be-

grad kulturális és humanitárius egyesületek részvételével rendkívül gyűlést tartott,

amelyen a sürgős segélynyújtás módjaitól tanácskoztak. A Jugoszláv Nők Nemzeti Szövetsége elhatározta, hogy

vasárnap, szeptember 1-én Beogradban „Árvíz-károsultak napját” rendeznek,

amelyen a főváros uriaszonyai és urileányai Beograd forgalmasabb pontjain nyilvános uccai gyűlést fognak rendezni.

Kétezer éves menyasszony

Gyöngyruhában eltemetett 2000 éves menyasszonyt találtak Szentes határában

Szentesről jelentik: Az avar és hun emlékeknek leggazdagabb lelőhelyei Magyarországon Csongrád és Békés vármegye, a Tisza és Hármas Körös mellett elterülő rónaság. Mindkét vármegyében rendszeres kutatásokat végeznek a népvándorlás emlékeinek feltárására. Békés-vármegyében *Krecsmanik* Endre tanár, Csongrádban a szegedi múzeum és a csongrádi népvándorlást múzeum végzik a tudományos munkát.

Csalány Gábor csongrádi muzeummegvizsgáló a napokban Szentes határában Kistölke mellett egy hun temetőre akadt. A kétezer éves humentemő feltárása rendkívül sok érdekes anyagot hozott felszínre. A legérdekesebb és régészeti szempontból is egyedülálló egy gyöngyruhába eltemetett fiatal nő földi maradványa. A fiatal nő menyasszony lehetett, akit népszuhájában temettek el. A kétezer éves menyasszony ruhája a színes gyöngyök egész zuhatagából volt összedűltve. Találtak egy hun vitézt is, akit lovával, teljes fegyverzetével temettek el.

A feltárt temető egy hatalmas hun telep temetkezési helye volt. Erre vall a sok férfi, nő csontváz, amelyeket szép rendjében eltemetve találtak. Többek között két kivégzett bűnös csontvázra is ráakadtak.

A két bűnös közül az egyik nő volt, akinek jobb kezeje hiányzik és tisztán látható a kézfej erőszakos eltávolítása. Valószínűleg tolvajlásban találták bűnösnek, előbb megcsontolták, azután kivégezték a szerencsétlent. A másik bűnöst nyílval végezték el. A csontváz mellkasában megtalálták a nyílhegyet.

A rendkívül érdekes leleteket a szentesi népvándorlást múzeumban helyezik el.

A karó miatt

puskával lőtte le egy erdész a barátját

Pozsegáról jelentik: A pozsegi törvényszék büntetőtanácsa most itélkezett *Nikolles* Janko ivandolai erdész, valamint annak felesége, *Jankovics* Mara fölött, akiket az államügyészség azzal vádolt, hogy ez év június 6-án előre megfontolt szándékkal meggyilkolták *Ivanovics* Janko földművest.

Június 6-án több ivandolai földműves Pozsegára tartott. Ezek között volt *Nikolles* Janko, valamint *Ivanovics* Janko is. Utközben beszélgettek és többek között arról a verekedésről is szó esett, ami előző héten az egyik vendéglőben lezajlott és amely alkalmával egy legényt leütöttek.

— Nem is csoda — szölte az erdész — egy kétezer méteres karóval egy lovat is agyon lehet ütni.

— Nem volt az két méter, csupán egy méter — szölte *Ivanovics*.

Ebből azután szóváltás keletkezett, melynek hevében a két vitaközeg egymásnak ment. *Ivanovics* megütötte az erdészt, de az nem tudta visszaütni, mert a többiek közbe léptek és szétválasztották a verekedőket.

Ottthon az erdész elmondta a feleségének, hogy mi történt.

— És te hagyta magad megütni — szölte mérgeesen az asszony — egy senkitől? Hát nem szégyeled magad? És most ez abba marad?

Erre már dühös lett az erdész.

— Dehogy is hagyom — mondta mérgeesen — csupán a fegyveremért jöttem és máris megyek vissza leszámolni vele.

Csakugyan vette a fegyverét és feleségével együtt, aki baltát vett kezébe, elindultak *Ivanovics*ot felkeresni. *Ivanovics* már elfelejtette a délelőtti esetet és meglepődött, amikor beállított hozzá az erdész a feleségével.

— Most tudni fogod, hogy kit mertél megütni! — mondta *Nikolles* — és a következő pillanatban rálőtt a bámulól és mit sem sejtő *Ivanovics*ra. A golyó talált és a szerencsétlen ember véresen esett a padlóra. Ekkor az asszony a baltával kétszer fejbe vágta a földön fekvő embert, aki sérüléseibe belehalt.

A tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy ő nem akarta megölni *Ivanovics*ot, csupán bálná akarta tenni azt a kezét, amelyikkel megütötte. *Ivanics* ugyanis már több ízben bántalmazta s azzal fenyegette, hogy megöli.

A vádlott asszony azzal védekezett, hogy önvédlemből lőtt rá a baltával *Ivanovics*ra, aki már kikapta férje kezéből a fegyvert és lömni akart.

A bíróság több tanu kihallgatása után meghozta ítéletét és *Nikolles*ot kétévi, az asszonyt pedig egyévi fegyházra ítélte.

PANORÁMA

Augusztusi éjszaka

Olvan szeszélyes az augusztusi éj, mint egy revü-sztár. Melegen inceskedik veled, csábit, bódít, levetkőztet, meglegyinti a homlokodat forró fuvalattal, a szemedbe meleg port hint, csalogat, aztán hirtelen a felhők spanyolfala mögé menekül az augusztusi ég és csak néha villantja elő langyos testét a felhők foszló, lebegő selyme mögül. Még nevet és sóhajt a fák között, mint egy inceskedő szerető, aztán — ó boldon hisztérika — sírni kezd, zokog, hogy meghasad belé a szív, oly szomorúan hullatja könnyeit az augusztusi éjszaka, mint az anya, mikor kamasz fia először megy haza hajnalban bortól és szerelemtől részegen.

Az éjszaka angyala a rendőr. Ő vigyáz a részeg emberekre, a közbiztonságra és a vagyponra.

Fábüs bácsi énekelve kilépett a kocsmá ajtaján és düllöngelve megindult az utcán. Árkok, lyukak, bokrok és drótsövények leselkedtek rá minden lépésnél, de ő csak ment előrebukott fejjel és érthetetlen melódiait rezgettetett az augusztusi éjszakában.

Mögötte egy-két lépés távolságra ment a rendőr. Szimpatikus, hatalmas darab ember. Fábüs bácsi mellett, aki kicsi is és hetven éves is, valóságos óriásnak látszott. Diszkrétan követte, azzal a különbséggel, hogy egyenes vonalban ment és nem haladt a cikkekakkos vonalon, amelyet Fábüs bácsi lába az aszfalton leírt.

Dívatját mult olajnyomat jutott az eszembe, amelyen a lepkefűz gyermek a szakadék szélére ér, de nem esik bele, mert mögötte kitért szárnyakkal ott lebeg a jó öregangyal, aki védőleg kitérte felette kezét.

A rendőr méltóságteljesen lépdelt Fábüs bácsi mögött. Nem bántotta, mert még nem hágott ki, vagyis még nem lármázott a megengedettnél magasabb hangnemen. Dudolt, a részeg emberek melankólikus hangján halkán és érthetetlenül, közben pedig egy ismeretlen személyt szidott válogatott kifejezésekkel. Így ért Fábüs bácsi a villanytelepig, ahol leült a padra és fel szabadult energiáját is beleöntötte a dalba.

A rendőr most odalépett és mint egy jó anya, szelíden szólt a részegemberek nyelvén.

— Na, mi az öreg, berugtunk, berugtunk?

A rendőrnök nagy gyakorlatla van ilyen ügyekben. Szabály, hogy részeg emberrel nem szabad energikusan kezdeni, mert az alkohol száz százalékban emeli az önérzetet és ilyenkor az illető mámoros ur kikéri magának és nekimegy a rend őreinek. Csodálatos volt látni a tagbaszakadt, hatalmas rendőrt, aki ravasz, mézes hangon csalogatta haza Fábüs bácsit. A párbeszéd pedig, amely kettőjük között lefolyt, egyenesen utánozhatóan.

A rendőr: Na gyerünk haza, kedves öregem.

Fábüs: Megy a fene, haggyék engem itt aludni.

A rendőr: (Angyali szelídséggel): Na ne izéljen, itt nem lehet aludni, otthon várja az asszony, meg a jó puha ágy.

Itt a rendőr lírai szavakkal ecsetelte az ágy melegségét és puhaságát, Fábüs közben dudolt és fel se nézett.

A rendőr: Na és mit szól az asszony, öregem?

Fábüs: Semmit. Szegény megholt tizenháromban...

A rendőr: De onnan felülről látja kendet és hepanaszolja az Uristenél.

Fábüs: Látni ugyan nem lát szegény, mert gyenge szemem voltak, a tibe se tudott befújni.

Fábüs mindenre tudott valami kádenciát. Így folyt a vita és a rendőr újabb és újabb dolgokat eszelt ki, hogy az őreget hazacsábítsa.

— Hol lakik öreg?

Fábüs bácsi széles kört irt le a karijával és azt mondta: ott.

— Merre? Erre, vagy arra? — kérdezte a rendőr, aki nagy emberbarát lehetett.

— Ott, ha mondom — ismételte Fábüs bá'.

A rendőr belekapaszkodott Fábüs bácsi karijába és megindult vele Pálics felé. Egy sarkot mentek, amikor az öreg megváltoztatta az utirányt, akár a Zeppelin és kijelentette, hogy nem arra, hanem az ellenkező irányban lakik. Visszajöttek.

Fábüs bá' így szólt:

— Őcsém, most adj egy cigarettát, mert kupánvágok.

Az angyali rendőr megsodort egyet az őregek és betette a szájába.

— Megfizetem — jelentette ki az öreg és addig lármázott, míg a rendőr a rend kedvéért el nem fogadott tőle egy dinárt.

— Most pedig gyere őcsém megiszunk egy spricert — tette hozzá az öreg, aki mindenhova akart menni, csak haza nem.

A rendőr persze nem ment, mire az öreg elkezdte mosolni élete történetét. Amikor ahhoz a részhez ért, amikor a felesége a karijában meghalt, sírni kezdett.

— Na ne sírjon, öregem — mondta az igazi részvét hangján a rendőr és letörölte az öreg könnyeit.

— Olvan vagyok, mint a kivert kulya, hiam — mondta az öreg — kitértek a ládából az uszóra,

ami kis szegénységem van, az kint ázik az udvaron... a szép szublot... Tizenhat évig tüzoltó is voltam és egy versenyen a negyedik emeletről ugrottam ponyvába... első díj... őcsém, hm...

Igy beszélgetett az éjszakában a rendőr és a részeg, míg végre az öreg elálmosodott. A rendőr fogta,

szelíden átvitte a másik oldalra, lefektette az árok füves partjára, betakarta és elment.

A rendőr minden negyedórán visszatért, megnézte az öregembert, nehogy valaki háborgatni merje édes álmában...

(sz. e.)

Zsidóellenes hangulat az orosz vörös hadseregben Ukrajnában pogrom fenyeget

Rigából jelentik: Az ukrán állami rendőrség a P. M. R. az orosz rendőrség moszkvai központjához, a G. P. U.-hoz feltűnő jelentést intézett az antiszemita szellemnek a vörös hadseregben való terjedéséről. A jelentés különösen a parancsnokokat és a politikai komeszárokat teszi felelőssé az antiszemitizmusért és megállapítja, hogy ők azok, akik a vörös hadseregben a zsidóellenes gyűlöletet szítják.

Az ukrán államrendőrség ismételt megállapította, hogy a legénységi iskolákban most már egész nyíltan antiszemita szellemben történik a nevelés. A 9. tüzerhadosztály parancsnoka egész odáig ment, hogy a tanítási órák alatt katonáit zsidóüldözésre szólította fel és visszakívánta a nagy pogromok idejét. A smielai 295. gyalogezredben az antiszemita szellem már annyira befészkelte magát, hogy az ezred zsidó katonáit másvallásu bajtársaik állandóan gunyolják és üldözik. Hasonló a szellem a tyraspoli 152. gyalogezredben és a legrosszabb a helyzet Szovjetukrajna fővárosában, Charkowban, a 69. gyalogezredben, ahol napirenden van a zsidó vallásu katonák

üldözése és minden eszközt felhasználnak arra, hogy a zsidókat minden eszközzel kiüldözzék a vörös hadseregből.

Az Ananieroben állomásozó 283. gyalogezrednél külön »antiszemita« cellák vannak és a zsidóellenes mozgalom élén itt Urasoff, az ezredparancsnok fivére áll, aki legutóbb több ukrán városban megtartott népgyűlésen a zsidók lemészárlására uszított. Egyik beszédében a halgatóság lelkesedése közben a következőket mondotta:

— Eddig is öltem a zsidókat, most is ezt teszem és a jövőben sem fogok másképp cselekedni!

A P. M. R. ellenintézkedéseket kér a rendőrség központjától és a vörös hadsereg megtisztítását a zsidóellenes elemektől. A jelentés szerint sürgős beavatkozásra van szükség, mert az a veszély fenyeget, hogy Szovjetukrajnában nagy pogromok fognak történni.

A jelentés tehát azt bizonyítja, hogy Szovjetország semmiben sem különbözik a cári Oroszországtól — az antiszemitizmus tekintetében.

A bánáti apostoli adminisztratura kollégiumot létesít Zagrebben a főiskolai hallgatók részére

Az intézet célja a tanulók erkölcsi, vallási és hazafias nevelése — Engel Ferenc pápai kamarás, a kollégium igazgatójának nyilatkozata

Beckerekéről jelentik: Rodics Rafael érsek, Bánát apostoli adminisztrátora rendkívül fontos tervet valószínűsített meg, amennyiben a bánáti apostoli adminisztratura kollégiumot építettett Zagrebben főiskolai hallgatók részére. A kollégiumot az érsek boldog Krizinusról nevezte el, azt a bánáti apostoli adminisztratura tartja fenn és már a most kezdődő iskolai év elején megnyílik.

A kollégium igazgatójává Rodics érsek Engel Ferenc pápai kamarást, a népszerű beckereki pap-tanárt nevezte ki. Engel Ferenc, az új igazgató a zagrebi kollégium céljáról és feladatáról a Bácsme gyei Napló munkatársának a következőket mondotta:

— A boldog Krizinusról elnevezett kollégium célja otthon nyújtani azoknak a főiskolai hallgatóknak, akik tanulmányaik ideje alatt kénytelenek nélkülözni a szülői házat és azokat kellő felügyelettel és vezetéssel derék, kötelességtudó és vallásos honpolgárokká nevelni. Az intézet arra törekszik, hogy a rábízott főiskolai ifjakat egészséges szellemi, erkölcsi és testi, valamint céltudatos hazafias nevelésben részesítse.

— Az intézet előljárósa az ifjakat úgy tanulmányi, mint erkölcsi és fegyelmi tekintetben állandóan ellenőrzi, a szükséghez mérten többször értesítést küld

a szülőknél gyermekük magavisletéről és tanulmányi előmeneteléről. A felügyeletet rajtam kívül a prefektusok gyakorolják, akik valamennyien katolikus papok és a napirend, fegyelem és az anyagiak tekintetében intézkednek.

A kollégium Zagreb város legmodernebb negyedében fekszik, tizenöt percnnyire az állomástól és a város központjától, közvetlen a villamos megálló mellett. Az épület berendezése a legmodernebb: van központi fűtés, lift, napfürdő az erre a célra készült tetőn, villanyvilágítás minden szobában, hideg és melegvíz fürdőszoba tusokkal, társalgó, olvasó és foga-dószobák, játéka-, vivő- és tornaterem, diszterem és egy kis kápolna. A tanulók vagy egyedül, vagy párosával lakhatnak egy szobában, különszobáért évi tizennégyezer, másodmagával egy szobában évi tizenkétezer dinár a teljes ellátás díja. A felvételi kérvényeket az én címemre kell küldeni Velikibeckerekre és mellékelni kell az érettségi bizonyítvány vagy leokékönyv másolatát hitelesítés nélkül, a hittanártól erkölcsi bizonyítványt, születési bizonyítványt és választványt.

Valóban nagy szükség volt erre a kollégiumra, amelybe felekezeti különbség nélkül felveszik a főiskolai hallgatókat.

Franciaország felhőkarcolót épít Newyorkban 65 emeletes propaganda épületet emelnek 50 millió dollár költséggel

Párisból jelentik: A francia—amerikai hadiadósság egyezmény parlamenti vitája során több képviselő kifogásolta a francia propaganda elégtelenségét és hiányos voltát az északamerikai Egyesült-Államokban s a képviselőházi szónokok egy része azt hangoztatta, hogy Franciaország egészen másképpen állna ma az amerikai közvélemény előtt, ha a francia érdekeket megfelelően kiépített s szívesen folytatott propaganda védté volna a legutóbbi évek folyamán.

E felszólalásokra válaszulva Briand csak annyit mondott, hogy már megtörténtek azok az intézkedések, amelyek a jövőben lehetővé teszik majd, hogy a francia kereskedelmi, politikai és kulturális érdekek megfelelő módon legyenek képviselve fészak-Amerikában. Briand felszólalása időpontjában a kamara még nem egészen értette meg a francia külügyminiszter célzásait, azonban néhány nap óta a francia sajtó részleteket közöl arról a hatalmas propaganda szervről, amelynek terveit hosszú hónapok alapos munkájával a francia kormány már kidolgozta.

A propagandaszerv központja egy Newyorkban felépülő hatalmas felhőkarcoló lesz, amelyet »Palais de France«-nak fognak elnevezni. Ez a hatalmas épület

65 emeletes lesz s itt helyezik el a newyorki francia főkonzulátus irodáját (a politikai kérdéseket képviselő fővetségek és nagykövetségek Washingtonban vannak) és egy külön, ugynevezett kereskedelmi attasé helyiségeit, egy állandó nagy kiállítási helyiséget, ahol periodikusan mutatják be a francia ipar különböző termékeit, kiállító helyiséget a francia képzőművészetek részére, szállodát francia személyzettel, különböző minőségű és tariajú francia vendéglőket — végül pedig óriási utazási és turisztikai irodát.

A tervek szerint — amelyekkel Briand külügyminiszter személyes részvételével Paul Claudel washingtoni francia nagykövet, a kiváló költő és drámaíró foglalkozott legtöbbit — a hatalmas felhőkarcoló építése, berendezéssel együtt, kerek ötvenmillió dollárba fog kerülni, ami a dollár mai árfolyamát tekintetbe véve, 1 milliárd és 300 millió francia frankot tesz ki.

Érdekes, hogy az egyik leghatalmasabb newyorki páncsoport a készülő terv ellen tiltakozott az amerikai kormánytól, az amerikai kereskedelmi érdekek védelmét hangoztatva. Végül mégis sikerült az engedély megszerezni s így a newyorki »Palais de France« felépítésének immár semmi akadályja sincs.

Megszűnik a szubotici tanítóképző Algimnázium lesz a szentai gimnáziumból — Noviszádon új tanítóképző létesül

Az Avala jelenti Beogradból: Ófelsége Alekszandar király Makszimovics Bozsa közoktatásiügyi miniszter előterjesztésére ukázt irt alá a gimnáziumok és tanítóképzők megszüntetéséről, illetve egyesítéséről. Az ukáz kedden jelent meg a hivatalos lapban. Eszerint:

Megszűnnek a következő algimnáziumok: Hvar, Bakar, Bresko, Gacko, Giljana, Gracsasz, Cserevenci, Djakovica, Ivanica, Ilok, Kanavár, Kisevó, Knin, Kostajnica, Krapina, Kursumija, Livno, Lovnica, Paratyin, Pozsarevacski Petrovác, uzsicci Pozsega, Resno, Stolac, Rumica, Sburdulica, Ulcin, Urosevác, Focsa, Caribrod. Négy osztályúvá változnak a következő

nyolcosztályú gimnáziumok: Aleksinac, Belackryva, Berania, Velez, Gornji Milanovác, Knyazevác, Krizevci, Kumanovó, Nova Gradiska, Novipazar, Ogulin, Ohrid, Petrinja, Pecs, Prilep, Szentá, Szrebrán, Csuprija, Stip.

Az oszajeki alreáliskola egyesül a fiureálgimnáziummal.

Megszűnnek a következő tanítóképzők: Prilep, Kastav, Szubotica.

Új tanítóképző intézetek nyílnak Beogradban, Goszpicson, Noviszádon és Hercegnoviban. Mindezeket a változásokat az Ófelsége által ukázt értelmében azonnal végre kell hajtani.

Franciaország fegyverszállítással támogatja Kinát a bolsevikiek ellen

Francia hadirepülőgépek érkeztek Sanghaiba

Tokióból jelentik: Sanghaiból érkezett jelentés szerint

Sanghaiba nagy tömegben érkeznek francia gépfegyver- és hadirepülőgépszállítmányok.

A szállítmányok célja az, hogy a kínai hadsere-

get a szovjet ellen minél hathatósabban felfegyverezzék.

Sanghaiba még nagyobb hadianyagszállítmányokat várnak Franciaországból, mert a nankingi kormány nagyarányú hadianyagmegrendeléseket eszközölt Franciaországban.

A Graf Zeppelin elindult világkörüli utjának harmadik szakaszára

Kedd reggel kilenc órakor startolt a léghajó Los Angelesből Lakehurst felé — A Zeppelinnek át kell repülni a Rocky-hegyláncon — Eckenere dr. betegesen fejezi be a világkörüli utat

Szurdán délután érkezik Lakehurstba a léghajó

Los Angelesből jelentik: Eckenere hétfőn este 6 óra 30-kor (esendesóceáni időszámítás) még egyszer megvizsgálta a léghajót és megállapította, hogy az üzemanyag utánpótlása befejeződött és a léghajó utra-
kész, tehát a felszállás 11 és 12 óra között megtörténhetik. A léghajónak a los angelesi leszállásakor még annyi üzemanyaga volt, hogy egyfolytában tovább repülhetett volna Lakehurstig. Az utasokat értesítették, hogy este 10 óra 30 perckor a fedélzeten kell lenniük, mert a léghajó, mielőtt lehet, indulni fog.

A tizenhat utas 10 óra 35 perckor érkezett a repülőterre. Egyenesen a tisztelőkire adott bankettől jöttek Eckenerevel együtt, de a város és a repülőtér között a forgalom olyan óriási volt, hogy többször meg kellett állniuk. Ezért valamivel később érkeztek, mint kellett volna.

11 óra 10 perckor szállottak be az utasok a léghajóba és öt perccel később Eckenere kiadta a parancsot, hogy a nehezékeket dobják ki a léghajóból.

Ezután a léghajó orrát eloldották a kikötőárchoztól és a köteleket tartó legénység elindult a léghajóval. Körülbelül félórát jártak a léghajóval keresztül-kasul a repülőtér területén; ezalatt még egyszer postát vett fel a léghajó és a technikai berendezéseket is újból átvizsgálták.

Végre a kötél tartó katonák megállottak egy helyben és a léghajó orrát kelet felé fordították. Már csak az volt hátra, hogy Eckenere kiadja a parancsot a tartó kötelek elengedésére.

A repülőteret környező utakon sok kilométernyi távolságban állottak az autók azoknak, akik látni akarták a Graf Zeppelin indulását.

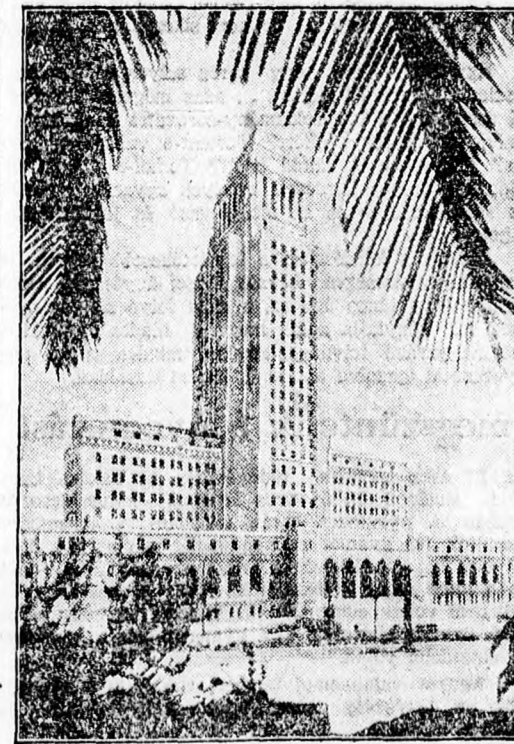
12 óra 14 perckor éjjel, azaz közép-európai idő szerint kedd reggel 9 óra 14 perckor indult a Zeppelin Lakehurst felé.

világkörüli utjának utolsó szakaszára.
Amikor a léghajó emelkedni kezdett, az alsó oldalkormány surlotta a földet és könnyebben megsérült.

A Radio Corporation of Amerika felfogta a Graf Zeppelin szikratávírást, amely hangsúlyozza, hogy a szenvedett sérülés jelentéktelen és a léghajó vezetői nem gondolnak arra, hogy az utazást megszakítsák.

A Graf Zeppelin a Losangeles és Lakehurst közötti utat

Eckenere dr. közlése szerint kedvező szelek esetén a következő vonalon teszi meg: Los Angeles—El Passo—Cansas City—St. Louis—Chikágó—Cleveland—Lakehurst. Kedvezőtlen idő esetén Eckenere a déli vonalat választja, amely a következő: Los Angels—El Passo—



A Los-Angeles-i városháza, ahol a Graf Zeppelin utasait ünnepélyesen fogadták

New Orleans—Birmingham—Baltimore—Washington—Lakehurst.

Eckenere dr. most már sürgősen be akarja fejezni a világkörüli utat, mert a földkörüli repülés új világrekordját akarja felállítani.

Lakehursttól körülbelül 36 óra alatt érhet el a léghajó, úgyhogy a Graf Zeppelin szurdán

délután már leszállhat a lakehursti repülőtéren.

Az amerikai kontinens átrepülésének legnehezebb szakasza a Rocky Mountains hegylánc átrepülése lesz. Ennek az utszakasznak az átrepülését már Friedrichshafenben külön konferencián vitatták meg és Eckenere már akkor úgy határozott, hogy a léghajó megterhelését a hegylánc fölött csökkenteni fogja, nehogy a léghajó már az ut első részében túlságosan sok üzemanyagot fogyasszon.

A Rocky Mountains átlagos magassága 2500—2800 méter, úgyhogy a léghajónak legalább háromszor méterre kell emelkednie, még pedig közvetlenül a losangelesi start után,

mivel a hegylánc a kaliforniai partok közvetlen közelében vonul végig. A háromszor méteres emelkedés tehát a Graf Zeppelinnek egyóra alatt kell abszolválnia. Ettől a nehézségtől eltekintve azonban a szakértők szerint az amerikai kontinens átrepülése a világkörüli ut legkönnyebb szakasza.

A losangelesi leszállás után

Eckenere általában testi és szellemi kimerültséget vett erőt.

A repülőtérrel egyenesen a szállodába ment, ahol lefeküdt és több orvos vizsgálta meg.

Eckenere már a Tokió—losangelesi uton panaszkodott, hogy nem jól érzi magát és a két utolsó nap rendkívül megviselte.

Súlyos emésztési zavarokkal küzdött és a Tokió—losangelesi uton Eckenere a spanyol király udvari orvosa, Meგრას dr. kezelte, aki az utasok között volt. Meგრას dr. szerint Eckenere csak muló gyomorhájban szenved és egy-két napon belül teljesen rendbejön. A tervezett losangelesi ünnepek egy részét Eckenere betegsége miatt le is kellett mondani.

Közmunkákkal biztosítják a noviszadi szegények téli megélhetését

A keddi noviszadi közgyűlés határozatai

Noviszadról jelentik: A noviszadi városi képviselőtestület hétfőn délután tartotta meg dr. Borota Branisláv polgármester előkléte alatt augusztus havi rendes közgyűlést. A polgármesteri jelentés szerint a város január elsejétől 384 építési engedélyt adott ki.

A polgármesteri jelentéshez elsőnek dr. Popovics Jefta szólt hozzá. Javasolta, hogy az esetben, ha a városnak sikerül az amerikai pénzesoporttól nagyobb kölcsönt szerezni, építsenek egy vasutvonalat a dunai teherpályaudvartól a vágóhídig. Hádnagyev Gyura kérdést intézett a polgármesterhez, hogy mit szándékozik a városi tanács tenni azokkal szemben, akik a városból telket kaptak, a házakat felépítették, de a vételárat mindaddig nem fizették ki, kérdezi továbbá, tette-e a város intézkedéseket, hogy a tél folyamán a noviszadi munkások munkaalkalmat találjanak. A környékbeli községek mezőgazdasági munkásai a nyárf szezon alatt nem biztosíthaták magukat eléggé a télre és ezért valószínűleg a bekövetkező télen is nagyszámban fognak Noviszadra jönni, hogy munkát vállaljanak és ezek mindig alacsonyabb munkabérral mellett dolgoznak, mint a városi szegénység. Kéri a tanácsot, hogy tegyen lépéseket, hogy elsősorban a helybeli munkanélküliek juthassanak munkához.

A felszólalásokra dr. Borota Branisláv polgármester válaszolt. Dr. Popovics Jefta felszólalásával kapcsolatban kijelentette, hogy a város még 1928-ban terveztette az ugynevezett körvasúti vonal építését, amely a teherpályaudvart a vágóhíddal kötné össze. A város akkor felajánlotta az államnak, hogy az összes munkálatokat saját költségén fogja elvégezni, csak az állam adjon sineket. A város javaslata még mindig a közlekedésiügyi minisztériumban van és arra eddig válasz nem érkezett, azonban a központi vámraktár építésével kapcsolatban a teherpályaudvartól a felépítendő vámraktárig, amely a vágóhíd közelében van, külön vasutvonalat fognak építeni. Ami a városi szegénységnek a téli idő alatt való munkáhozjutását illeti, a polgármester kijelentette, hogy a város a tél folyamán megkezdi a vámbivatalhoz vezető új vasutvonal földmunkáinak elvégzését és ennél a munkánál elsősorban a városi szegényeket fogják alkalmazni.

Ezután áttértek a napirend többi pontjára. A járási utbizottságba a közgyűlés Vidék Sztéván, Matics Milivoj és Plavics Nikola mérnököket, dr. Adamovics Sztéván ügyvédet, Leticics Sztéván, Gavrilovics Gyoka, Avramovics Mija és Ralics Dusan gazdálkodókat választotta meg. Egyben a közgyűlés elhatározta, hogy felrta: intéz a tartományi komeszárhoz, hogy engedélyezze egy külön uti bizottság megalakítását és Noviszad városát a járási uti bizottságtól függetlenítsék. A közgyűlés egyhangúlag elfogadta a vámház építésére vonatkozó tanácsi javaslatot, a gázgyár és a Városi Takarékpénztár szabályrendeletének módosítására vonatkozó javaslatot. Mint ismeretes, a vajdasági gazdasági körök, valamint Noviszad városának akciójára a pénzügyminiszter most már véglegesen hozzájárult ahhoz, hogy a vajdasági központi vámbivatal Noviszadon legyen. A közgyűlés elhatározta, hogy az építkezésre nyolc millió dinár kölcsönt vesz fel az Állami Jelzálogbank noviszadi fiókjánál. Több kisebb ügy lezárulása után a közgyűlés késő este ért vége

Le az antialkoholizmussal

A bortermelők az alkoholmentes italok forgalomba-hozatalának megnehezítését kéri

Zagrebból jelentik: Szplitben tartották meg az Idén a bortermelők országos konferenciáját. A konferencia három napig tartott és azon az előadók ismertették a bortermelés és a borkereskedelem nehézségeit. Az értekezleten határozati javaslatot hoztak, amelyben mindenekelőtt megállapítják, hogy az országban évente három és fél millió hektoliter bort termelnek és ezt a mennyiséget korántsem tudják elhelyezni a belföldi piacokon. A nagy felesleggel a termelők nem tudnak mit csinálni, mert a borexport nem haladja meg az évi százezer hektolitert. Határozati javaslatban kéri a kormányt, hogy a legenergiusabb rendszabályokkal védje meg a természetes bort a különböző hamisítványok ellen, továbbá szilítsák le az állami és önkormányzati adóterheket, amelyekkel megnehezítik a borkereskedelmet. A vasúti szállítási díjtétel leszállítását is kérte a konferencia, mert remélhető, hogy alacsonyabb áron nagyobb fogyasztást lehet elérni az országban. A mai viszonyok között — állapítja meg a határozati javaslat — alig lehet hinni, hogy a borexportkereskedelem növekedjék. Ennek elérése céljából a konferencia a következőket javasolja:

1. Hozzanak sürgősen törvényt, amely az egész ország területén érvényes lesz és a **legradikálisabb eszközökkel megakadályozza és bünteti a bormennyiség mesterséges növelését, illetőleg a bortelének mesterséges uton való megjavítását vagy előállítását.** A kormány kereskedelmi politikájában vegye különös figyelmébe a bortermelést és főleg az idegen államokkal való kereskedelmi szerződések megkötésénél igyekezzék borunknak előnyös külföldi elhelyezését biztosítani.

2. A kormány törvényes úton rendezze az adók és különböző pótdadók kérdését olyképen, hogy **egy hektoliter bor után fizetett különböző állami, városi és tartományi illetékek összege száz dinárban állapítsák meg.** A kormány írja elő, hogy ebből az összegből mennyi jut az államnak és mennyi a közigazgatási hatóságoknak. Szüntessék meg a mérési adót, utadót, kiviteli és beviteli adót, valamint a palackadót. Ma ugyanis egyes vidékeken a közterhek egy hektoliter bor után 250 dinárt tesznek ki, ami a bor értékének 60—70 százaléka, de vannak vidékek, ahol az adóterhek a bor értékének kétszeresére rugnak.

3. Az ország legjobb bortermelő vidékét, Hercegovina és Dalmácia az ország periferiáin vannak és messze fekszenek a fogyasztási központoktól. Ezért feltétlen szükséges, hogy a **bor szállítási illetéket lényegesen leszállítsák** és pedig úgy, hogy száz kilométeres szállításhoz a helyi tarifa legyen érvényes, míg minden további száz kilométer után ötven százalékkal olcsóbb legyen a szállítási tarifa a jelenleginél. A szomszédos államokkal folytatott vasúti tárgyalások alkalmával el kell érni, hogy Közép Európában megkapjuk a direkt vasúti tarifát, úgy hogy ebben a tekintetben egyenlő vonalon álljunk a szomszédállamokkal, amelyek konkurrenseként lépnek fel velünk szemben a külföldi borpiacokon.

4. A kongresszus végül kéri a kormányt, hogy **közigazgatási törvényekkel és törvényes intézkedésekkel nehezítse meg a különféle alkoholmentes italok forgalombahozatalát, amelyek megkárosítják a szőlőgazdaságot, mint az ország mezőgazdaságának egyik legerősebb tényezőjét.**

ember volt. Esztor nevű leánya elvitte Turkevère és ott hamar meghalt. Az azonban, hogy Szabó Mihály halála valamely bűncselekménnyel állna kapcsolatban, kideríthető nem volt.

A szívszélhűdésben 68 éves korában meghalt Szabó Istvánra nézve Szücs Sándor azt vallotta, hogy neki elhalta előtt való napon mondta Szabó István, hogy őt Csordás Bálintné behívta a saját házába és vele teát itatott. Azóta a hasa fájt. Csordás Bálintné azt vallja, hogy Szabó Istvánnal összeköttetésben nem állott, vele nem is beszélt, neki soha teát nem adott. Figyelemmel arra, hogy még az esetben is, ha annak tényleg teát adott volna, figyelemmel arra, hogy az állítólagos teavivás és az elhalálozás között oki kapcsolat fennforgására adat nincsen, a pusztán Szücs Sándorban keletkezett gyanuok boncolás indítványozására alapul egyáltalán nem szolgál.

Arra, hogy a 47 éves korában tüdőgyulladásban meghalt Rázsó Lajos halála valamely bűncselekményben állna kapcsolatban, még gyanuok sem merül fel. Hasonlóképpen nem merült fel adat valamely bűncselekményre a 60 esztendőskorában végkimerülésben meghalt Valki István halálára.

Mindegyik elhaltat megszünteti határozatát azal indokolja az ügyészség, hogy feleségeik és más tanuk azt vallották, hogy a betegeket orvos, sőt orvosok kezelték és ezek állapították meg a halál okát.

A határozat a **bánatos özvegyeket felhívja, hogy esetleges pótmagánvállalói jogait érvényesítsék.** Akkor az volt ugyanis a főfogás, hogyha történtek mérgezések, azokat csak egy valaki követhette el. Gyanúsították is a névtelen levélben említett Putris Panit, aki nem más, mint Bukovinszky Jánosné. Ez az asszony 1922-ben megölte anyját, de kiderült a bűne és jelenleg is a márianosztrai fegyházban ül. Őt gyanúsították a mérgezéssel, ki hitte volna, hogy a „szerető” hitvesek a gyilkosok.

A gyilkos asszonyok becsületüket keresték

A megszüntető határozat kézhezvétele után nagyon érzékenyek lettek becsületükre a nemrég még lobondró bűnnel alaposan gyanúsított asszonyok. Egy másodán tettek feljelentést ismeretlen tettes ellen hatóság előtt rágalmazás miatt, követelve a névtelen levélíró kitétele megállapítását és szigorú megbüntetését.

Meg is indult azonnal a nyomozás, eredménye is lett: a csendőrség megállapította, hogy a névtelen leveleket Rácz Lajosné és Valki Erzsébet írták. A csendőri jelentés el is ment az ügyészségre, de itt megint valami baj lett vele. A szolnoki irásközértők megállapították, hogy a tinta Rácz Lajosné és Valki tintájával azonos, de az írás nem az övék. Az ügyészség ismét megszüntető határozatot hozott, pedig ha tudta volna, hogy milyen közel volt a csendőrség az igazsághoz, amikor Valki Erzsébetet gyanúsította. Csak tovább kellett volna menni a családban.

Miért maradt hat évig titokban a tiszazugi tömeggyilkosság?

A szolnoki ügyészség vezetői nyilatkoznak a mérgekezési ügyben indult nyomozásról

Szolnokról jelentik: A nagyrévi és tiszakürti tömeggyilkosságokkal kapcsolatban, most, amikor szinte naponta újabb és újabb bűntények kerülnek napvilágra, a hivatalos tényezők előtt felvetődött az a kérdés, hogyan lehetséges, hogy ennyi ideig titokban maradtak a gyilkosságok és soha senkinek sem tűnt fel, hogy tömegesen pusztulnak a falvakban az emberek. Ennek a kérdésnek a tisztázására — mint ismeretes — a magyar kormány vizsgálatot is rendelt el, amely már folyamatban van. Az már bebizonyosodott, hogy hat évvel ezelőtt, azaz 1923-ban már felhívták a hatóságok figyelmét néhány gyanus elhalálozásra.

Az első névtelen levél

1923 április tizenötödikén levél érkezett a nagyrévi előjárósághoz. A borítékban nem volt bélyeg, a posta kétezer koronás dupla portódíjat szedett érte. Egyszerű, kislakú négyzetletű borítékban ceruzával, gyakorlatlan női írással a cím:

Nagyrévi előjáróságnak és az orvos urak kezében helyben

és a borítékban egy négyoldalas levél, mely kiindulópontja a most folyó tiszakürti és nagyrévi mérgezési bűnpernek.

— Így szól — a maga eredetijében — a nagyrévi előjárósághoz érkezett levél:

Nem exhumáltat az ügyész, megszüntetik a nyomozást

— A névtelen levél — mondták — Nagyrévről hozzánk került és további teendő végett az akkori ügyészség egyik tagjának, osztották ki. Az ő kezében volt már akkor Hojba Károly megmérgezésének ügye, amelyhez dr. Szegedi Kálmán orvosnak véleménye szolgált alapul, aki kezelőorvos volt egy deig Hojba Károlynak és nem tudta megérteni, hogyan halhatott meg páciense, amikor ő torokfájás ellen kezelte.

Az ügyész utasítására a csendőrség ebben az ügyben nyomozást indított, egy sereg tanut hallgatott ki és noha a tanuk egy része vallotta, hogy Hojba halála előtt többször hányt, hasmenése volt, egyes tagjai fájtak (valamennyi az arzénmérgezés tünete!) az ügyész nem látta az adatokat elegendőnek sem az exhumáláshoz, sem bárki őrizetbevételéhez és ezért a nyomozást az ismeretlen terhelt ellen megszüntette.

— Az új névtelen feljelentésben említették a halotti anyakönyvi kivonatok szerint valamennyien természetes halállal haltak meg. És pedig: Szabó István 1923. január 13-án, 68 éves korában szívszélhűdésben, Valki István 1919. március 22-én, 60 éves korában aggkori végelgyengülésben, Beke Mihály 1918. szeptember 16-án, 66 éves korában végelgyengülésben, Pápai János 1912. március 25-én, 67 éves korában aggkori végkimerülésben, Kovács Sándor 1919. november 19-

Mélyen tisztelt parancsnok ur ezenben értesitem önt, hogy már nagy réven nagyon sok putris pani van aki az urát megetete mert hejbját is felesége meg idős Sebestyén Bálintné meg a Szabó Mihályt meg elvitték Kúrtre azt meg Csordás Bálintné ithon meg szabó Pistát tejába itata meg vele meg Rásó Lajosné is megetete az urát meg Kis Róza meg meg már nagyon sokat elpusztított meg Valki Pistáné is az urát, de nagyon sokat Beke Misa bácsit is Kis Róza meg az urát is az öreg Pápai Jánosné is meg Szendi Sándort meg Valki Pistánét is elakarta, de nem sikerült neki és még tudja hogy kiket.

Egy csomó név, egy sereg súlyos vád, pontos, részletes adatok és mégis... azaz mégsem lett semmi eredmény, a bűncselekmény-sorozatira csak hat év múlva derült fény. Miért? Történt-e valami mrlasztás? Követett-e el valaki hibát? Terhel-e valakit felelősséggel? Súlyos kérdések, amelyek egyaránt izgatják az „illetékeseket” és az újságolvasó és jogászközönséget.

Ezekre a kérdésekre a legilletékesebb helyen a szolnoki ügyészségen Borsos József ügyészségi elnök és Kronberg János ügyész, a most folyó sikeres nyomozások irányítója adták meg a hiteles és minden megmagyarázó felvilágosításokat, minden egyes magyarázatot igazolva aktákkal, hiteles írásokkal.

én, 23 éves korában tüdővészben és Takács Lajos 1911. január 21-én 54 éves korában hátgerincsvadásban. A nyomozás során azonban valamennyinél merültek fel gyanus momentumok, valamennyi halálát egy kis csodálkozás előzte meg és hosszabb-rövidebb ideig tartó szöbeszéd követte. De ezek az adatok nem voltak elegendők mégsem ahhoz, hogy az eljáró ügyész akárcsak egy gyanus hulla exhumálását is elrendelte volna.

Amikor valamennyi ügyet lenyomozta a csendőrség, az ügyészség megszüntette a nyomozást valamennyi ügyben.

A megszüntető határozat indokolása

A szolnoki királyi ügyészség megszüntető határozatának indokolása nagyon érdekes. A büntető perrendtartás 101. §-ának 3. pontja alapján szünteti meg határozatában az ügyészség az ismeretlen terhelt ellen többszöri büntetési jogosság bűntette miatt folytatott nyomozást. A határozat felsorolja a névtelen levél kézhezvétele után folyamatba tett újabb nyomozás adatait és többek között mondja:

Szabó Mihály elhalálozását illetően Szücs Sándor annyit adott elő, hogy neki, a Szabó Mihály elhalálozása gyanus volt, azért, mert erős

Megkezdődtek

a béketárgyalások a Matica elnöki tisztségének kérdésében

Előtérben az ellenzéki csoportok meggyezése

Noviszadról jelentik: A Matica Szrpszka ellenzéki csoportjai dr. Koszics Mirkó és hívei kivételével szombaton és vasárnap este együttes értekezletet tartottak, amelyen az elnökjelöléssel foglalkoztak. Az ellenzéki csoportok, — mint ismeretes — néhány nappal ezelőtt dr. Markovics Lázár egészségügyi inspektorok ajánlották fel a Matica elnökségét és már azt hitték, hogy dr. Markovics elvállalja az elnöki tisztséget, amikor dr. Markovics levélben értesítette az ellenzéki csoportok vezetőit, hogy a jelölést nem fogadja el, mert már előzőleg felajánlotta szolgálatait dr. Koszics csoportjának.

Az ellenzéki csoportok vezetői a vasárnap esti értekezleten abban állapodtak meg, hogy újból dr. Vrhovac Radivojt, a Matica eddigi elnökét fogják jelölni, illetve ő neki ajánlják fel az elnöki tisztséget.

A Matica beogradi tagjai szombaton este külön értekezletet tartottak és kiküldték Noviszadra Rébac Haszan közoktatásügyi miniszteriumi osztályfőnököt és Popovics L. Milán újságírót, hogy igyekezzenek az ellentéteket elsimítani. Rébac és Popovics megérkeztek Noviszadra és érintkezésbe léptek a Matica ellenzéki vezetőivel. Rébac Haszan a *Bácsme gyei Napló* munkatársa előtt a következőket jelentette ki:

— Utunk célja, hogy kibővítsük az ellenzéki csoportokat és az elnöki tisztség tekintetében kompromisszumos megoldást találjunk. Felkerestük dr. Koszics Mirkót, aki előttünk úgy nyilatkozott, hogy hajlandó olyan megoldásra, hogy Vrhovac Radivojt díszelnökké válasszák. Dr. Koszics ismertette előttünk programját, amely elfogadható és a Matica részére igen hasznos. Ugyancsak felkerestük dr. Hadzsi Koszta ügyvédet, az ellenzéki csoport egyik vezetőjét, de vele ezideig még nem sikerült megállapodást kötni.

A beogradi kiküldöttek hétfőn este folytatják tárgyalásaikat az ellenzék vezetőivel és kedden visszautaznak Beogradba, ahol jelentést tesznek a beogradi tagoknak, akik csütörtökön este újból értekezletet tartanak.

A svájci cérnagyár és a szuboticalai ügyvéd

Dr. Csányi Tibor szuboticalai ügyvéd rágalmozási ügyének felelbiteli tárgyalása

A szuboticalai törvényszék büntető felelbiteli tanácsa hétfőn kezdte meg dr. Csányi Tibor szuboticalai ügyvéd rágalmozási bűnperének második fokon való tárgyalását. Dr. Csányi Tibort néhány héttel ezelőtt a szuboticalai járásbíróskör köztisztviselő megrágalmazásáért elítélte. Az ítélet ellen dr. Csányi felelbitett és így került hétfőn az ügy dr. Csányi felelbitelt tanácsa elé. A tanácsnak, amelyben dr. Klunics Martin elnökölt, tagjai voltak Starosevics Mátó és Szubotics Strahinja törvényszéki bírák.

A felelbitelt tárgyaláson Szubotics Strahinja referens ismertette az elsőfoku tárgyalás menetét és anyagát. Az iratok szerint Csányi Tibor dr. szubotical ügyvéd, mint a Zwiky & Comp svájci cérnagyár jogi képviselője 1929 március 17-ikére virradó éjjel, valamint 17-ikén délelőtt a Zwiky & Comp. gyár svájci kiküldöttje előtt a gyárnak Röh Mátyás szuboticalai lakos elleni perével kapcsolatban olyan kijelentést tett, hogy a választott bíróságnak egyik tagja megvesztegethető.

Röh Mátyás a svájci cérnagyár jugoszláviai képviselője szerződéses viszonyban állt a cérnagyárral. Minthogy Röh úgy találta, hogy a gyár szerződésességét követelt el, igényei érvényesítése érdekében pert indított s felhívta a gyárat, hogy a szerződésben előírt módon alakuló választott bíróságba a maga bíráit nevezze meg. A svájci gyár azonban nem nevezett meg bírót s ezért Röh ügyvédje, dr. György Imre után a szuboticalai törvényszékhez folyamodott, hogy a törvény értelmében a bíróság elnöke nevezzen ki tagokat a választott bíróságba. Az ügynek ebben a stádiumában a svájci gyár két megbízottja Szuboticaára jött s felkeresték a gyár itteni jogi képviselőjét dr. Csányi Tibort, akinek elpanaszolták, hogy a svájci cég aggályosnak tartja érdekei szempontjából a választott bíróságot. Csányi Tibor ekkor saját állítása szerint felsorolta azokat az okokat, amelyek alapján a törvény szerint valamely választott bíróság eljárását meg lehet semmisíteni. Ezek között a törvényes indokok között van az is, hogy megemlíthető az eljárás abban az esetben, ha a bíróság valamely tagja elfogult, vagy részrehajló.

A vádirat szerint Csányi a svájci megbízottak előtt ez alkalommal olyan kijelentést tett, hogy a kombinációba vett választott bíróság elnökét meg lehet vesztegetni.

A megbízottak Csányinak ezt a példaképpen felhozott indítványát jelentették a gyár zagrebi ügyvédjének, akinek utasítására jegyzőkönyvbe foglalták Csányi szavait. A jegyzőkönyvet a zagrebi ügyvéd feljelentés kapcsán elküldte az igazságügyminisztériumba. Az igazságügyminiszter a feljelentés alapján megtiltotta, hogy bírák ebben a választott bíróságban részt vehessenek és utasította a szuboticalai ügyészséget, hogy Csányi ellen köztisztviselő megrágalmazása miatt indítsák meg az eljárást.

Néhány héttel ezelőtt tartották meg ebben az ügyben az elsőfoku tárgyalást, amelyen Csányi azzal védekezett, hogy az inkriminált kifejezést egyáltalán nem tette meg, csupán azokat a törvényes módozatokat ismertette, amelyeknek alapján a választott bíróság összetételének megváltoztatását lehet kérni. A beszélgetés különböző is franciául folyt le és ő nem bírja teljesen a nyelvet és lehetséges, hogy szavait félreértették.

A tárgyaláson a tanuként kihallgatott két svájci megbízott eskü alatt vallotta, hogy Csányi Tibor 1929 március 17-ikén délelőtt iródjában az inkriminált kifejezések megetté. A bíróság a tanuvalomások alapján Csányi Tibort bűnösnek mondta ki hivatalos személy megrágalmazásának vétségében és ezért hathavi fogságra ítélte.

A felelbitelt tárgyalást hétfőn és kedden tartották meg ebben az ügyben. Dr. Csányi Tibor védője, dr. Csulics Zvezdán bajmoki ügyvéd kérte, hogy újabb tanuk kihallgatását rendelje el a törvényszék.

A hétfői tárgyaláson a bíróság csupán a vádlott dr. Csányi Tibort hallgatta ki arra vonatkozólag, hogy amikor az inkriminált kifejezést megetté meg volt-e már alakítva a választott bíróság. Dr. Csányi Tibor kijelentette, hogy március 17-ikén még nem alakult meg a választott bíróság.

Dr. Klunics Martin elnök a tényállás tisztázása érdekében még néhány kérdést intézett a vádlottnak, majd kihirdette a bíróságnak azt a határozatát, hogy a bejelentett tanukat kihallgatja és beszerzi a választott bíróság aktáit. Ecélből a tárgyalás folytatását keddre tuzte ki.

Kedden délután fél ötkor nyitotta meg dr. Klunics Martin tanácselnök a folytatólagos felelbitelt tárgyalást. A bédézett tanukat kihallgatta. Dr. György Imre hosszabb tanuvalomlásában előadta, hogy a Zwiky & Comp. cégnek két megbízottja mindenáron azt akarta elérni, hogy a választott bíróság ne tárgyalhassa a szerződésességi ügyet és erre minden eszközt jónak talált. A tanu erre példákat is hozott fel, többek között, hogy egy szuboticalai fotéri keres-

kedővel nyilatkozatot is írtak alá, amelynek tartalma nem fedte a valóságot.

A tanukihallgatások hat órákor fejeződtek be, amikor a perbeszédre került a sor.

Csulics Zvezdán védő és Mátics Alekszandar dr. államügyész beszédei után a bíróság félhétkor vonult vissza ítélethozatalra. Fél órai tanácskozás után Klunics Martin tanácselnök kihirdette az ítéletet, amely szerint a bíróság az első fokon hozott ítéletet jóváhagyja azzal a változtatással, hogy dr. Csányi Tibor büntetését egy hónapra szállítja le és a büntetőnovella alkalmazásával a büntetés végrehajtását felfüggeszti. Az ügyész és a védő az ítélet ellen felelbitettek.

Orvoskongresszus Zagrebben, gyógyszerészkongresszus Szplitben

A kongresszusok programja

Zagrebból jelentik: Szeptember hó 13-ikán ül össze Zagrebben a jugoszláv orvosok országos kongresszusa.

A kongresszus programja a következő: 13-ikán délelőtt a kongresszus alakuló ülése, délután a zagrebi mintavásár higiéniai kiállításának megtekintése, este díszelőadás a kongresszus résztvevői számára a zagrebi Nemzeti Színházban. Szeptember 14-ikén a kongresszus egész nap ülésezik, este 9 órákor pedig ünneplő bankettre gyűlnek össze a résztvevők. Szeptember 15-ikén délelőtt a kongresszus befejezi tanácskozásait, délután pedig Klepovnikba rándulnak ki a résztvevők, ahol megtekintik a munkásbiztosító pénztár új tudósbetegszanatóriumát. Szeptember 15-ikén a dalmát tengermellékre tesznek nagyobb kirándulást a résztvevő orvosok, akik Észak és Középdalmácia valamennyi fürdő- és üdülőhelyét fel fogják keresni.

Szeptember 14-ikén és 15-ikén a gyógyszerészek tartanak országos kongresszust Szplitben. A kongresszus tanácskozásai elé az ország gyógyszerészei nagy érdeklődéssel tekintenek, mert a résztvevők meg fogják vitálni az értekezleten az új gyógyszerérvitörvényt is. A gyógyszerészek a tanácskozások befejezése után Zagrebbá rándulnak át, ahol meg fogják tekinteni a higiéniai kiállítást.

Meg akart halni a majsai-uti városi vámház felügyelője Titokzatos öngyilkossági kísérlet a hajnali órákban

Kedden reggel telefonon jelentették a szuboticalai mentőknek, hogy a Majsai-uti vasúti átjárónál lévő városi vámházban öngyilkosság történt. Markovics Félix, a városi vámház harminnégy éves öre, aki már évek óta áll a város szolgálatában, revolverével mehellette magát. A mentők nyomban kivonultak s mikor a vámházhoz érkeztek, Markovics eszméletlenül nagy vértócsában feküdt a szoba padlóján. A sebesültet első segélyben részesítették és azonnal kivitték a közórházba.

Markovics Félix, akinek igen kiterjedt rokonsága van Szuboticaán, négy gyermekével és feleségével lakott a városi vámház épületében. A vámház öre felelbitelőnek teljes megalégedésére végezte munkáját és mindenki jóra való, törekvő embernek ismerte Markovicsot.

Hétőn nyoma se látszott Markovicsnak, hogy milyen végzetes tervvel foglalkozik. Heti piac volt és rendben elővezte a sorompónál tennivalóit. Hétfőn este eltávozott hazulról és csak a hajnali órákban tért haza kissé ittas állapotban. Markovics egyenesen bement a hálószobába és le akart feküdni. Felesége ekkor azt mondta neki, ne feküdjön le, mert már hajnalodik és nemsokára jönnek a kocsik. Markovics nem hallgatott feleségére, bement és lefeküdt. Nem sokkal később már megindult a kocsiforgalom és a vámjegyvet Markovicsné adta ki.

Fél öt félben revolverrőrenés hallatszott a szobából. A zajra felriadtak a gyerekek, Markovicsné is beharant a szobába és fért az ágy mellett a földön találta, a melléből szivárgott a vér és ott hevert mellette a revolver, amellyel mellébe lőtt. A vámház előtt közben összetörtödtak a gyümölcslés és más piaci árukkal megrakott szekerek. A gazdálkodók, akik nem tudták, hogy a vámházban véres tragédia történt, türelmetlenül zsongtak a vámház előtt.

A mentők, akik nemsokára megérkeztek, a kórházba szállították Markovicsot, az orvosok megállapították, hogy a szerencsétlen ember a szívébe irányította a golyót, de a revolver csőve félrecsuszott és a golyó a szív mellett hatolt be a bordák közé. A súlyosan sebesült emberen a nagy vérvesztés miatt műtétet nem lehetett még végrehajtani és így állapota súlyos.

Markovics bucsulevelét nem hagyott hátra, így az öngyilkosság okát eddig nem tudták megállapítani.

Uj törvény szabályozza a rokkantak feletti felügyeletet

Minden rokkantegyesület a szociálpolitikai miniszterium hatéskörébe tartozik

Az Avala Jelenti Beogradból: Öfelsége Alekszandar király Drinkovics Máté szociálpolitikai és közegészségügyi miniszter előterjesztésére és a miniszterelnök meghallgatása után új törvényt írt alá, amely a rokkantegyesületek feletti állami felügyeletet szabályozza.

A törvény kimondja, hogy az összes egyesületek, bizottságok, szövetkezetek, szövetségek, klubok vagy más egyesületek, amelyek címükben a »rokkant« jelzőt viselik, tekintet nélkül arra, hogy élveznek-e állami támogatást, vagy sem, a szociálpolitikai miniszterium felügyelete alá tartoznak. Uj rokkantegyesületeket csak a szociálpolitikai miniszter engedélyével szabad létesíteni. A meglévő egyesületek felett a miniszter gyakorolja a felügyeletet és az egyesületek vezetőségét három havonként tartoznak részletes jelentést tenni a miniszteriumnak az illető egyesület folyóügyeiről és pénzügyi helyzetéről.

A szociálpolitikai miniszter a rokkantegyesületek felülvizsgálására komesztárt is küldhet ki és ennek kötelessége a rokkantegyesületek működését is ellenőrizni. A törvény utolsó szakasza kimondja, hogy a törvény azonnal életbe lép.

A font és dollár háboruja után — Newyork és London békéje felé

Miért hajthatatlan Snowden? — Az angol-szász egységfront — Oroszország a kulisszák mögött

Londonból jelentik: A mai világpolitika egyik legfontosabb tényezője és mozgatóereje kétségkívül az évről-évre erősebben mutatkozó angol-amerikai ellentét. Körülbelül az Egyesült-Államok megalakulásától egészen a világháború befejezéséig a legnagyobb egyetértés uralkodott a két angolszász világhatalom között. Ez az egyetértés, amely olyan szorosra kovácsolódott a flandriai és franciaországi lövészárkokban, már a háború másnapján meglazult és azután lassan, fokozatosan egyre jobban eltűnt, hogy végül komoly rivalizálással alakuljon át. Politikai okai alig vannak ennek az ellentétnek. Az angol-amerikai differencia lényege: a dollár és a font párbeszédje. A világháborút egyedül Amerika nyerte meg — szokták mondani — Anglia megszűnt a világ legelső hatalmának lenni és helyébe Amerika került. Hogy nagyon amerikaiasan fejezzük ki magunkat: a dollár ma az egész gazdasági élet világbajnoka, legnagyobb és legszilárdabb értéke és minden dolgot értékmérő bázisa.

Politikailag is kiéleződött ez az ellentét akkor, amikor Anglia és Franciaország megkötötték a titkos tengerészeti szerződést. A Hearst-lapok párisi tudósítójának indiszkrétciójából pattant ki ez a világpolitikai szenzáció, amely Amerikában a legnagyobb ellenszenvet váltotta ki. Megindult az amerikai sajtóban a legélesebb kampány Anglia ellen és megindult a tengerészeti verseny Nagybritannia és az Egyesült-Államok között. Ennek a hatása alatt Anglia kénytelen is volt a Franciaországgal kötött tengerészeti megállapodást csaknem teljesen visszavonni.

Az idők jele, hogy már a konzervatív Chamberlain is belátta, hogy Anglia csak engedékeny, simulékony diplomáciával intézheti el az Amerikával való ellentétet.

Azok a beavatottak, akik ismerik Snowden hágali szereplésének kulisszatitkait, azt tartják, hogy az angol pénzügyminiszter tulajdonképpen nem is azért foglalt olyan agresszív álláspontot Franciaország ellen, mintha a Young-tervezet érdemét tartand rendkívül fontosnak. Ezek szerint a vélemények szerint Snowden hágali fellépésének legfőbb célja az volt, hogy félre nem érthető módon dokumentálja Amerika előtt: mennyire nem enged többé Anglia Franciaország bétolyásának. Anglia ma szinte feltűnő módon keresi Amerika kegyeit és jóindulatát.

Ennek az angol-amerikai közeledési lehetőségnek óriási kihatásai vannak már most is. Erre vezethető vissza bizonyos fokig az orosz-kínai konfliktus is. Szovjetországról tudja, hogy milyen nagy veszélyt jelentene számára a dollár és a font békéje és közös frontba tömörülése. Oroszországnak csak előnyére vált a dollár és a font rivalizálása, mert az angol és az amerikai tőke egymást megkerülve próbált Oroszországban megtelepedni, különösen pedig amerikai részről történnék rendkívül értékes gazdasági és pénzügyi közeledések Oroszország felé. Moszkva tehát még mindig fél London és Newyork kiengesztelődésétől és ezért még az utolsó pillanatban próbált bonyodalmat és zavarokat okozni Keleten. Nem valószínű azonban, hogy az orosz terv sikerrel fog járni. Mindenesetre hatalmas érdeke fűződnek Szovjetországnak ahhoz, hogy meghusuljon Newyork és London közeledése, mert hiszen a font és a dollár esetleges nagy döntő összecsapásának végeredményében a csernovec látna hasznát.

Rögös pálya a görlpálya

Letartóztatták a leghíresebb amerikai színigazgatót, mert szerepért szerelmet akart zsarolni a görllől

Newyorkból jelentik: Ugylátszik ismét vége van egy amerikai karriernek. Alex Pantages, a leghíresebb amerikai színigazgatót letartóztatták egy tizenhét éves görllének felmentésére. Erkölcsostrányról van szó és az amerikaiak az ilyen dolgokat rendkívül szigorúan veszik. Amikor Eunice Pringle, a fiatal görll feljelentette a tekintélyes színigazgatót, akinek Newyorktól Losangelesig egész sereg amerikai városban vannak színházai: a rendőrség nyomban letartóztatta Pantageset.

Az eset Losangelesben történt. A fiatal görll, aki nemrég került Pantages losangelesi színházába, állandóan bejárt az igazgató irodájába, folyton sürgette, hogy vegye őt ki a görll-körusből és adjon neki komoly nagy táncszerepeket. Egy alkalommal, amikor a leány szintén bent volt az igazgatói irodában, tintatartók és egyéb hasonló tárgyak recsegése és dübörgése hallatszott ki az előszobába. A következő pillanatban káprált arccal rohant ki az igazgatói irodából a görll. Mikor a titkárok beszaladtak az igazgató szobájába, föndökültek az első pillanatban nem ismerték fel, mert fejét és arcát tinta borította. A direktor gallérjának egyik fele összetapossa hevert a földön.

Könnyű volt felismerni a helyzetet: a görll végezte ezt a dekoratív munkát az igazgatóján. Alighogy Pantages igazgatót nagynehezen lemosták a titkárai, ké: rendőr állított be az irodába és az igazgatót őrizetbe vette, Eunice Pringle feljelentésére. A leány elpanaszolta a rendőrségen, hogy mikor szerepet kért, az igazgató erőszakoskodni akart vele, meg akarta ölelni és erre vágta azután hozzá erkölcsi felháborodásában a tintatartót. Az esetet megírták a lapok és még aznap este alig lehetett megtartani az előadást Pantages losangelesi színházában, mert a puritán amerikai közönség elhatározta, hogy bojkottálni fogja az erkölcstelen igazgató műintézetét. Nagyon valószínű, hogy Pantages Fatty sorsára fog jutni és ha büntetése nem is lesz rendkívül szigorú, a fegyházból való kiszabadulása után likvidálnia kell vállalatát. A nyilvánosság előtt soha többé nem szerepelhet a tintával leöntött igazgató.

CIRKUSZ

„Tanár ur, kérem...”

Az előadás befejeztével gyorsan fogja a botját, kalapját és nagy ugrásokkal lerohan a lépcsőkön.

A kijáratnál a pedellus meg akarja állítani: »Tanár ur, kérem...» — de ő rá sem hederít, továbbszalad a villamosmegállóhoz.

Ott egy ismerősével találkozik, aki mosolyogva üdvözlö:

— Szervusz... Kérlek, igazítsd meg a kalapodat... És mit akarsz ezzel a felesvonalzóval?

Tudnillik a nagy sietségben a tanár ur fordítva vette fel a kalapját s a sétabot helyett, most látja csak, a felesvonalzót szorongatja a kezében. Node, annyi baj legyen, most már nem megy vissza...

A villamos természetesen várat magára. Végül is elfogy a türelme és beszáll egy autóbába. Amikor fizetni akar, észreveszi, hogy nincs pénze. Kiforgatja az összes zsebeit, de hiába. »Alighanem az iskolában hagytam a tárcámát.« Kölcsönkér a házmestertől s felszáguld a negyedik emeletre. Mert ilyenkor, persze, nem működik a lift.

A cselédétől, aki ajtót nyit, izgatottan kérdi:

— Nos, mi újság, Mari?

— Még semmi, tanár ur. Talán két-három óra múlva...

— Jól van, Mari, maga derék lány — mondja minden látható ok nélkül. Azután kiadja a szigorú parancsot, hogy »addig« nem merjék őt háborgatni. Ha a tanítványai jömmének, küldje el őket a Mari, mert ma nem fog nekik különórát adni.

A kulcslyukon át bekukucskál a szobába, amelyben a nagy esemény le fog zajlani s amelyben az orvos meg az a bizonyos asszonyosság sűrűnek-forognak a felesége ágya körül. Csodálja, hogy a felesége még milyen nyugodt, de megtalálja hamar a magyarázatát: »Neki könnyebb, mint nekem; ő nem tudja, mi az, apának lenni.«

Mari unszolására, hogy ne látatlankodjék az utban, bemeleg az ebédlőbe. Az ételhez hozzá sem nyúl. Ledől a pamlagra s ekkor a nadragja hátsó zsebéből kiesik — a pénztárcája. Mégis megvult hát, csak hogy a tanár ur mindenütt kereste az előbb, csak éppen a szokott helyén nem.

— Ideges vagyok — mondja magában, ismét jogkusan és bevesz egy aspirint. De ez sem használ. Századszor is, újult erővel, zaklatja a nagy kérdés: »fiu lesz-e vagy leány?« — minden első gólyalátogatás égbekiáltó problémája, amire képest igazán csak üres fecsegés Hamlet töprengése.

Ő, a szive legmélyén, titokban lányt óhajt. »A barátaim valószínűleg gonyolódni fognak, mert az ismerősök mindig lemosolyogják a férjét, ha lány az elsőszülött, — de én ezzel nem törődöm. Elvégre is,

kik azok az ismerősök?!... Lány lesz, szőkefürtű, gödrösarcu kislány. Felhár ruhában fog járni és fehér szallag lesz a hajában... Csak a lányok szeretik az apjukat. A fiuk, magamról tudom, hálátlanok és sokszor gorombák is a szüleikkel szemben... Igaz, hogy a mai világban nehéz férjét szerezni, de addigra talán javulnak az állapotok. Különbözn is, a szép lányok sosem maradnak pártában. Az én lányom pedig szép lesz... Viszont, tegyük fel, hogy mégis fiu lesz. Ennek is meg volna a maga előnye. A tanítatásuk ugyan sokba kerül, de szükség esetén az érettségi vagy a négy polgári után is szányukra lehet már őket bocsátani. S ha minden kötel szakad, kiküldöm majd külföldre. Nevetséges, mi itt ember-ember hátán tolongunk, amikor ott van Kanada, Brazília, Ausztrália és más óriási, lakatlan területek. Oda menjen a fiu, ott milliókat szerezhet. A jövő ugyanis ezeké. Itt hiába minden, uraim, a korhadt Európa dögrováson van, a kulturánk esőbe jutott, az életünk cifra nyomoruság.«

Napok lázas izgalma, a nagy kimerültség erőt vett a tanár uron. Elaludt.

Egy óra múlva libegve, lelkendezve berontott hozzá Mari, hogy bejelentse:

— Tanár ur, kérem, gyorsan tessék jönni, fiu!... fiu!...

A tanár ur, hirtelen fölrezenve álmából, nem értette a dolgot. Talán el is felejtette már a várt családi eseményt. Mérgesen ráívalt Marira:

— Ejnye, Mari, hogy milyen szórakozott magam! Mondtam már, hogy ma nem adok különórát. Küldje vissza azt a fiut. (b. f.)

Byrd délsarki expediciójának

finanszírozója titokzatos módon eltűnt

Egy fürdő kabinjában találták meg Richard Brophy ruháit

Párisból jelentik: A Newyork Herald newyorki jelentése szerint hétfő óta a legnagyobb aggodalommal tekintenek Richard Brophy sorsa elé, aki tudvalevőleg Byrd kapitány délsarki expedicióját támogatta anyagilag. Brophy ruháit egy Coneylandi fürdő kabinjában találták meg és a ruha zsebeiben két távirat volt. Az egyiket Byrd kapitány küldte április másodikán és szövege a következő:

— Ne törődjék a nehézségekkel. Ha bízik bennem, ki fogunk gázolni a hírből. A fürdő személyzete a nyomozó hatóságoknak semmiféle felvilágosítást nem tud adni. Richard Brophy lakását, a Belvedere holtelt már köztöltő nappal ezelőtt elhagyta anélkül, hogy új címét megadta volna.

Uj városrész épül

Öt év alatt rendbehozzák a szuboticiai kültereki utakat — Szubotica rendkívüli közgyűlése

A szuboticiai városi képviselőtestület kedden délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlést, amelyen a képviselők feltűnően kis számban jelentek meg, kilenc órakor nyitotta meg Osztojics Szelimir polgármester. A közgyűlés napirendjén ötvennyolc pont szerepelt, főleg kérvények és felbevezések. Az ülés megnyitása után Osztojics Szelimir polgármester felolvasta azt a táviratot, amelyet Andrej herceg keresztelője alkalmából a város küldött a királyi családnak, valamint Öfelsége Alekszandar király köszönő levelét. A királyi levelének felolvasásakor a képviselők felálltak és lelkesen ünnepelték Öfelségét a királyt és a királyi családot.

Legnagyobb érdeklődést keltett a szuboticiai villanytelep felebevezése a városi tanács egyik határozata ellen. A városi tanács, amíg Palics városi kezelésben volt, a strandfürdő bérletéről egy dinár illetéket szedett minden eladott strandjegy után. Az illetéket azonban a szabadjegyek, továbbá a városi tisztviselők és nyugdíjasok kedvezményes jegyei után nem fizették. A villanytelep, mint Palics bérleje, most azt kérte, hogy ne csak az öt dináros jegyek után, hanem a kedvezményes és szabadjegyek után is fizesse meg a strand bérleje a villanytelepnek, mint Palics bérleje a strand bérleje az egy dinárt. A városi közgyűlés a villanytelep kérelmét egyhangulag elutasította azzal az indokolással, hogy a villanytelepnek sem lehet több joga a strand bérletével szemben, mint volt a városnak. A közgyűlés tárgysorozatán még egy fontos ügy szerepelt: a keletbiai ugynevezett szerb sor kolonizálása. Ezen a részen levő városi földeket már régebben bérbeadták, huszonöt éves bérletek formájában s a bérlek egy része ot házat is épített. Lungulov Ráda keletbiai iskolaigazgató indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy ezt a határozatát be fogja telepíteni. A telepeseknek a földet örök áron eladják azzal, hogy az ingatlan husz évig senkinek sem adhatja el. Kimondták, hogy a föld vételénél elsőbbségi jog illeti meg azokat, akik huszonöt év óta bérlik a földet és azon házat építettek.

Hupkó Iván Kishajmoki rendőrbiztos 24 és fél évi szolgálat után egészségi okokból nyugdíjazták.

A közgyűlés ezután elhatározta, hogy a város külterületi utjait a miniszterium idevonatkozó rendelete értelmében öt éven belül rendbehozzatja és erre a jövő öt évi költségvetésbe fél-fél millió dinárt vesznek

fel. A közgyűlés megbizta Petrovics Koszta városi főmérnököt, hogy dolgozzon ki javaslatot az utak rendbehozásáról és szabályozásáról. A főmérnök mellé a közgyűlés Malagurszki József, Matkovic Toma és Percics Miskó képviselőket küldte ki, hogy velük egyöntetűen készítsék a tervet. Ezután az új utórvény értelmében megválasztották a járási utbizottságot. Az utbizottság tagjai lettek: Matkovic Toma, Dulics Andrija, Szkenderovics Neko, Szkenderovics Sztipán, Vukov Grgo, Piliser Géza, Knapec Lojzija, Lungulov Radivoj, Krnajszi Alekszandar, Percics Martin, Szegedinesev Jevrem, Tumbász Nikola, Percics Miskó, Dulics Máté, Malagurszki Josko és Futó Béla.

Több felebevezés letárgyalása után Osztojics polgármester a közgyűlést fél tizenegy órakor bezárta. A legközelebbi rendes közgyűlést szeptemberben tartják meg.

Miss Mexikó megölte a férjét

Vidal mexikói tábornok családi drámája

Mexikó Cityből jelentik: Véres családi dráma játszódott le hétfőn Vidal mexikói tábornok lakásán. A tábornok néhány héttel ezelőtt házassodott meg újból, miután első feleségét és első házasságából származó két leányát már évekkal ezelőtt elhagyta, anélkül, hogy törvényesen elvált volna feleségétől. A tábornok második felesége, Maxikó 1925. évi szépségkirálynője, akinek azonban Vidal tábornok nem mondta meg, hogy nem vált el első feleségétől és így a fiatal lány gyanútlanul ment hozzá.

Hétfőn az egyik mexikói lapban rövid hír jelent meg, amely szerint a tábornok első felesége bigámia miatt feljelentést tett Vidal ellen. A tábornok fiatal felesége amikor elővasta ezt a hírt, elájult, majd amikor magához tért, revolvert szerzett és agyonlőtte a tábornokot. A fiatal asszony ezután öngyilkosságot akart elkövetni, de megakadályozták.

Vidal tábornok a mexikói hadsereg egyik legkitűnőbb tisztje volt és a mexikói társaságokban is jelentős szerepet játszott.

TÖZSDE

Zürich, aug. 27. (Zárlat.) Beograd 9.1275, Páris 20.3325, London 25.1825, Newyork 519.50, Brüsszel 72.23, Milánó 27.17, Madrid 76.40, Amsterdam 208.20, Berlin 123.70, Bécs 73.13, Szófia 3.7550, Prága 15.37, Varsó 58.2750, Budapest 90.66, Bukarest 3.0850.

Szombori terménytőzsde, aug. 27. Buza bácskai 190—195 dinár, rozs 170—175 dinár, zab 152.50—162.50 dinár, árpa 145—150 dinár, tavaszi 175—180 dinár, kukorica 190—195 dinár, száritott 175—180 dinár, tarka 280—290 dinár, liszt 0-ás 295—305 dinár, 2-es 275—285 dinár, 5-ös 250—260 dinár, 6-os 230—240 dinár, 7-es 220—230 dinár, 8-as 140—145 dinár. Irányzat változatlan, forgalom 356.50 vagon.

Noviszeri terménytőzsde, aug. 27. Buza bácskai uj 77—78 kg. 197.50—202.50, hajó Tisza uj 77—78 kg. 207.50—212.50, bánáti uj 77—78 kg. 197.50—202.50, szerémi uj 77—78 kg. 192.50—197.50. Árpa bácskai 63—64 kg. 150—155. Zab bácskai uj 160—162, szerémi 160—162.50. Tengeri bácskai 192.50—195, bánáti 192.50—195, szerémi 192.50—195. Lisztek: Ogg és Og 300—305, kettes 280—285, ötös 260—265, hatos 235—240, hetes 205—210, nyolcas 130—135, korpá bácskai jutazsákokban 11.50—117.50, bánáti 112.50—117.50, szerémi 112.50—117.50. Bab bácskai uj fehér 365—370. Irányzat: gyenge. Forgalom: 47 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, aug. 27. Határidőüzlet: Buza októberre 23.14—23.30, zárlat 23.25—23.26, márciusra 25.61—25.75, zárlat 25.68—25.70. Rozs októberre 17.54—17.72, zárlat 17.65—17.66, márciusra 19.77—19.90, zárlat 19.86—19.87. Tengeri májusra 18.82—18.95, zárlat 18.90—92. Készárupiac: buza 22—23.20, takarmányárpa 16.50—18, köles 16.25—16.75, tengeri 22.75—23, korpá 12.75—13, rozs 16.20—16.40, sórárpa 19.50—20, repce 46—48, zab 14.25—16.50.

Bécsi sertésvásár, aug. 27. (Josef Saborsky & Söhne, Wien, St. Marx jelentése.) Felhajtás: hizott sertés 3895, hussertés 10359, ebből jugoszláviai eredetű 3238. Árak: prima urasági fajsertés: S. 2.35—2.45, szedett sertés 2.25—2.40, öreg sertés 2.20—2.25, hussertés 2.25—2.80. Irányzat ellanyhult, 5 garassal olcsóbb, hussertés 5—10 garassal olcsóbb.

Chicagói terménytőzsde, aug. 27. Középfolyamok: Buza szeptember 130 és fél, december 139 háromnyolcad. Tengeri szeptember 100 hétnyolcad, december 97 hétnyolcad, március 102 ötnyolcad. Rozs szeptember 101 és fél, december 110.

Winnipeg terménytőzsde, aug. 27. Középfolyamok: Buza október 153 és fél, december 152 egynyolcad, március 157 ötnyolcad.

Liverpooli terménytőzsde, aug. 27. (Zárlat.) Buza október 9 sh 7 és fél d, december 9 sh 11 hárcarnyolcad d, március 10 sh 3 háromnegyed d.

HIREK



— **Öfelsége Beogradban.** Az Avala jelenti Beogradból: Öfelsége Alekszandar király kedden délelőtt fél tizenkettőkor Blédből megérkezett Beogradba.

— **Az igazságügyminiszter visszatért Beogradba.** Az Avala jelenti Beogradból: Srskics Milán dr. igazságügyminiszter, aki néhány napot Szarajevóban töltött, kedden reggel visszatért Beogradba.

— **Értekezlet a beogradi tartományi főispánnál.** Szentáról jelentik: Mátyás Györgye beogradi tartományi főispán hétfőn délelőtt táviratilag összehívta a tartomány területén levő városok polgármestereit, illetve a járási főszolgabírókat. Szentáról Györgyevics Szlobodán polgármester és Vlahovics Dusan főszolgabíró vesznek részt a konferencián.

— **Kitüntették az alekszandrovói görögkeleti plébánost.** Öfelsége Alekszandar király Andreja herceg keresztelője alkalmából a Szent Száva-rend negyedik osztályával tüntette ki Mihailovics Sztanisza alekszandrovói görögkeleti plébánost. A legfelsőbb helyről nyert kitüntetés értékes kulturumkást ért, aki több évtizedes munkájával érdemelte ki a legfelsőbb elismerést.

— **A noviszadi polgármester és a főkapitány Szomborban.** Noviszadról jelentik: Dr. Borota Branislav noviszadi polgármester és dr. Momirovics Veljko rendőrfőkapitány, kedden reggel Szomborba utaztak, ahol bemutatkoznak Jovanovics K. Milorád új tartományi főispánnak. A polgármester és a főkapitány ez-alkalommal több fontos ügyről tárgyalnak az új főispánnal.

— **Kneveztek Belacrka új polgármesterét.** Belacrkváról jelentik: Belacrka új polgármesteréül Kosztics Ljubomir nyugalmazott ezredes nevezték ki. Kosztics ezredes a napokban fogja átvenni hivatalát.

— **Visszatértek szabadságukról a szubotcai városi tanácsnokok.** Vukics Ferenc városi főjegyző, Jakovljevic Obrad adótanácsnok, Szuvajdzsics Sándor főszámvető és Jorgovics Milan anyakönyvvizsgáló kedden tértek vissza nyári szabadságukról és elfoglalták hivatalukat.

— **Kocsics belügyminiszteri inspektor Szentáról.** Szentáról jelentik: Kocsics Petár belügyminiszteri inspektor hétfőn zsabáljól, ahol hivatalos küldetésben járt, Szentára érkezett. Az inspektor látogatást tett a polgármesternél és a járási főszolgabírónál, majd a délutáni vonattal Velkibeckerekre utazott. A belügyminiszteri főtitkár szentai látogatásának nem volt hivatalos jellege.

— **Új szolgabíró Pancsevón.** Beogradból jelenti az Avala: A belügyminiszter a pancsevói járási főnökséghez szolgabírónak nevezte ki Radosevics Velislav eddigi fogalmazót az I. kategória VIII. csoport II. fizetési osztályába.

— **Macdonald a Népszövetség üléséről Amerikába fog utazni.** Londonból jelentik: Macdonald miniszterelnök a jövő vasárnap utazik Genfbe. Az angol delegációnak a miniszterelnökön kívül Henderson külügyminiszter és lord Robert Cecil lesznek a tagjai. Macdonald hétfőn hosszasan tárgyalt lord Cecilrel. A miniszterelnök csak néhány napig marad Genfben és a jövő hét végén már visszautazik Londonba, hogy előkészüljön az amerikai utra. Macdonald valószínűleg szeptember második felében utazik Washingtonba.

— **A közlekedésügyi miniszterium jelentése az ár-
víz folyóin megongárolt vasúti vonalak kijávitásáról.** Beogradból jelenti az Avala: A közlekedésügyi miniszterium kabinetje kedden este a következő kommuniké adta ki: A Szkojje-gyevgyeljalí vonal egyes szakaszait, amelyeket az áradás 26-ikán megrongált, még az nap helyreállították és a vonalon megindult a rendes forgalom. A Szkojje-közvonalkamitrovici vonal szintén helyreállították a forgalmat. Itt mindössze hét óra hosszat szünetelt a közlekedés. Henry General állomás közelében a forgalmat egyelőre átmenetileg bonyolítják le. A közlekedésügyi miniszterium már kiadta a szükséges rendelkezéseket a vonal sürgős kijávitására.

— **Megkezdődött Varsóban a közép-európai kereskedelmi és iparkamarák kongresszusa.** Varsóból jelentik: Kedden nyitották meg a lengyel fővárosban a közép-európai államok kereskedelmi és iparkamaráinak nemzetközi kongresszusát. A kongresszuson Lengyelország, Jugoszlávia, Románia, Görögország, Csehszlovákia és Törökország kamaráinak kiküldöttei vesznek részt. Gabrinszki lengyel nagyiparos, a kongresszus elnöke megnyitó beszédében meleg szavakkal üdvözölte a résztvevőket, majd Bertodi, a lengyel külügyminiszterium egyik fő funkcionáriusa mondott üdvözlő beszédet. A jugoszláv delegáció nevében Zsivánovics kiküldött közönte meg az üdvözlést. A délelőtti folyamán nagyobb vita fejlődött ki a közép-európai államok gazdasági együttműködéséről, majd Varsó városa déli díszudvarát adott a vendégek tiszteletére. A kongresszus szerdán folytatja ülését.

— **Kitüntetések a Muraközben.** Csakovecről jelentik: Andrija király herceg keresztelője alkalmából Csakovecen és a csakoveci járásban a következők kaptak királyi kitüntetést: A Fehér Sas-rend V. osztályát Csanics Antal adófőnök kapta. A Szent Száva-rend IV. osztályát kapták: Cár Franje postafőnök, Wargazon Karl bányatulajdonos, Majercsak Vladimir exportőr, Macekovic Matija vállalkozó, ifj. Graner Hinkó gyáros, Horváth Stjepan helyettes polgármester, Rotanics Dragutin bankigazgató, Fischer Lajos nagykereskedő, Zbila Siksta gvardian, dr. Grünwald Illés főorvos, dr. Blazsics Albin főorvos, Morandini Bálint földbírtokos, Horvát Mijó kályhás, Meszarics Balázs földműves, Murk Stjepan podtureni és Mozsár Stjepan strigovói plébánosok, Roba Alex (Murszko-Szrediste) és Kresinger Juraj (Nedelisce) közszéki bírók, Szobocsanec Bolta (Sv. Martin na Muri) és Kutnyak Pavel (Rackriszje) földművesek. Ezüstérmet kapott Pletence Iván postás. Prelogon és a prelogi járásban: Szent Száva-rend V. osztályát: Szimics Dusan határrendőrségi komeszár, Medved Gyuró főszolgabírósi titkár, dr. Kecskés Iván járásorvos, dr. Lalic Nikola ügyvéd, Komár Iván vendégelő, Kührár Iván plébános, Csismesije Martini szabó (Sv. Juraj na Trnja), Matjanec Josip kereskedő (Kotoriba), Lichtenberger Péter (Dokanovec) és Fischer Andrija (Sv. Juraj na Trnja) plébánosok. A murszka-szobotai járásban: A Szent Száva-rend IV. osztályát: Lipovsek Gáspár főszolgabíró, Prelog Ferdó adófelügyelő, Benko József polgármester, Jelics Iván káplán, Klekl József plébános (Veliki-Dolenci). A Szent Száva-rend V. osztályát: Sukics Sjepan iparogyleti elnök, Cseh Ferenc kereskedő, Kirbis Franc vendégelő, Berger Béla kereskedő, Vogler Mária nőgyógyászati elnök, Bogovics Adalbert, Rayter Matko és Preszkara Janko gimnáziumi tanárok, Csizsek Ousztáv tanfelügyelő, Gabrielics Franjo igazgatótanító, Csus Jakob postafőnök, Sömen Mária evangélikus nőgyógyászati elnök, Vukan Koloman (Bodonel), Zsupancsics Franje (Gerlincl), Matjasec Iván (Dolina) igazgatótanító, Gregor Matija bogárn (Doklesovje). Aranyérmét: Bokalica Franjo járásbírósi titkár, Ezüstérmet: Sinkovics Iván hivatalnok. A donja-lendavai járásban: A Szent Száva-rend IV. osztályát: dr. Fareslnka Antal főszolgabíró. A Szent Száva-rend V. osztályát: Cspoudera Leó tanfelügyelő, Erjavec Josip adófelügyelő, Graber Anton (Isakovci), Ladislav Pavel (Zsirski), Peternel Ludwig (Dolgovas), Rittlop Anton (Dolgovas) igazgatótanító, Jaksics János (Gor. Bistrica), Krampacs Stefan (Gor. Bistrica), Osmeca Iván (Melincl), Liptop Stefan (Turnisce), Horvát Stefan (Bogoljml) és Varga Martin (Strohofci) községi bírók, Skofara József kereskedő és Péterke Márton földbírtokos.

— **Visszahívták Olaszország szófiat követét.** Szófiából jelentik: Nagy meglepetésként hatott, hogy Piacentini szófiat olasz követ hírtelen elutazott Szófiából. Hír szerint Piacentini szabadságolása visszahívásával áll összefüggésben, mert Szófiában semmi eredményt nem tudott elérni az olasz politika szempontjából.

— **Ötször tört be barátja lakására egy oszjeki kefekötő.** Oszjékről jelentik: Az oszjeki rendőrségnek az elmúlt napokban sikerült letartóztatni egy rég keresett veszedelmes betörőt, aki az utóbbi időkben ötször egymásután tört be ugyanabba a házba, ötödszörre azonban nem volt szerencséje és egyenesen Milovanovics detektívvezető kezébe futott. Graff Vjekoslav oszjeki kéményseprősegéd, aki Oszjék-felsővárosban a Vodenicka uca 7. szám alatt lakik, régebben bejelentette a rendőrségnek, hogy ismeretlen tettesek amikor ő nem volt odahaza, behatoltak lakására és onnan a ruhaneműeket és több ezer dinár készpénzt loptak. A betörést rövid időközben négy ember ismételték meg. A rendőrség büntügyi osztálya Milovanovics detektívcsoporthoz bízta meg a nyomozással. Ezután, ha a tulajdonos elment a lakásból, a detektív állandóan a közelében tartózkodott. Az elmúlt napokban a károsult bejelentette ismerőseinek, hogy két napra elutazik. El is ment, de a detektív ottmaradt és elrejtőzött a lakásban. Éjszaka, mint azt a detektív sejtette, jelentkezett a tolvaj. Alkulcsal kinyitotta a lakást és egyenesen Milovanovics karjaiba szaladt. A detektív elfogta és bekísérte a rendőrségre. A rendőrségnek kitűnt, hogy a tolvaj a károsult egyik barátja, Kokot Iván husz éves kefekötő segéd, aki a loptott pénzen ruhákat vett magának.

— **Borzalmas autókatasztrófia Franciaországban.** Párisból jelentik: Aix on Provence közelében tragikus autószerencsétlenség történt. Gróf D'Agay, aki maga vezette az autót, egy szembejövő teherautóval kitért, akart kerülni, de túlságosan gyorsan fordult s az autó egy utcsói fába ütközött. Az összeütközés oly heves volt, hogy a gróf és az autóban ülő két barátja nyomban meghalt. A grófnő és a család egy fiatal nőtagja súlyosan megsebesült.

— **A westminsteri herceg Dubrovnikban.** Dubrovnikból jelentik: Néhány nap óta rendkívül előkelő vendége van a jugoszláv tenger melléknél. A westminsteri herceg luxushajóján beutazta az Adriát és rövidebb-hosszabb időre valamennyi tengeremléki városban kikötött. Hétfőn a westminsteri herceg egész nap Dubrovnikban tartózkodott, megtekintette a várost, több motorcsónakkirándulást tett a környékbeli helyekre s a látóutakról a legnagyobb elragadtatás hangján beszélt környezetének. Az angol herceget a dubrovnik hatóságok ünnepélyes fogadtatásban részesítették.

— **Eltemették a bulri vasúti katasztrófa áldozatait.** Dűrenből jelentik: A Bulri melletti vasúti katasztrófa színhelyén még mindig folynak a munkálatok a romok eltakarítására. Hatalmas romhalmaz áll a vasúti pálya mellett és az a feltevés, hogy a romok között még vannak halottak. Kedden sikerült a sínekre emelni a mozdonyt, míg több kocsi szét kellett darabolni, hogy elszállíthassák. A kórházban a sebesültek közül ketten ismét meghaltak és ezzel a katasztrófa áldozatainak a száma tizenhatra emelkedett. Az áldozatokat kedden ideiglenesen eltemették.

— **A ruszki krszturi ruthén közművelődési egyesület jubileuma.** Ruszki krszturon vasárnap ünnepelték meg a jugoszláv ruthénok a ruszki krszturi ruthén közművelődési egyesület tizéves jubileumát. Az ünnepségeken megjelent többek között dr. Krsztics Vászó, közoktatásiügyi miniszteri referens, Jovenovics Milován, bácska-i tartományi főispán, Klicin Mita, tartományi komeszár, dr. Nyáradí Dionisije, krizeváci ruthén püspök, Abudics Aleksander sztarivbaszi ruthén esperes, Pavics Iván, noviszadi ruthén esperes, Skorics Sztjevan, a szerb mezőgazdasági egyesületek főszövetségének igazgatója és mások. Az ünnepségek bevezetéséül a ruthén templomban ünnepi istentisztelet volt, amelyet dr. Nyáradí Dionisije püspök celebrált nagy papi segédlettel. Az istentisztelet után, amelyen résztvettek az összes kiküldöttek, a templomudvarban Jovanovics főispán, dr. Nyáradí püspök, Klicin Mita mondtak beszédet. Ezután megtekintették az elemi iskolában rendezett női kézimunkakiállítást. Délben ötszáz terítékes bankett volt. A banketten dr. Nyáradí püspök üdvözölte a miniszteri kiküldötteket, a főispánt, Klicin Mita tartományi komeszárt, majd Jovanovics főispán mondott hosszabb beszédet. Klicin Mita, tartományi komeszár beszéde után, Avudics, sztarivbaszi esperes üdvözölte dr. Nyáradí püspököt, Bindasz Gyura, kucuraj lelkész pedig beszédében klemelte, hogy a ruthénok Jugoszláviában, mint saját hazájukban élnek és nem tartják magukat nemzeti kisebbségnek. Felköszöntöket mondtak még Pavics, noviszadi ruthén esperes, Jovanics Lázár iskolaigazgató és Skorics Sztjevan a mezőgazdasági egyesületek főszövetségének igazgatója.

— **Kitiltott bolgár lap.** Az Avala jelenti Beogradból: A belügyminiszterium augusztus 24-ikén kelt rendelkezéssel eltiltotta a Vardar című Szófiában bolgár nyelven megjelenő lap terjesztését. A lap a macedón forradalmi szervezet orgánuma és annak nézeteit képviseli.

— **Négyszáz pár csirkét és száz pár pulykát lopott egy kisczáci napzám.** Noviszadról jelentik: Erdemes ügyet tárgyalt hétfőn a noviszadi törvényszéken Levakovics Matija tanácselnök büntetőtanácsa. A vádlottak padján Paljo Mihály kisczáci napzám ült, aki ellen az volt a vád, hogy Kisczás környékén négyszáz pár csirkét és több mint száz pár pulykát lopott. Paljót március 13-ikán tartóztatta le a kisczáci csendőrség, abban a pillanatban, amikor husz pár csirkével a noviszadi hetipiactra igyekezett. A csendőrség előtt beismerte a lopásokat, a tárgyaláson azonban tagadta. A bíróság negyvennégy tanút hallgatott ki, akik egyben mint károsultak is szerepeltek. A tanúk kihallgatása után a bíróság Paljót egyévi fogházra ítélte. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a vádlott felebbezték.

— **A frontharcosok kongresszusának előkészítése.** Az Avala jelenti Beogradból: Kedden délelben Beogradba érkezett a frontharcosok világszövetségének (Fidac) főtitkára, Rapo d'Avignon felügyelő (Fidac) titkárral, Dauninggal együtt. A pályaudvaron a Fidac beogradi szervezete és a tartalékos tisztek egyesületének küldöttsége fogadták. Ugyancsak kedden érkezett Beogradba Paul Monier is, a Poilus d'Orient, a francia keleti harcok egyesületének alelnöke. Paul Monier elvált a francia harcoktól a csoportjától, amely Macedóniában és a Dardanellákban meglátogatta az elesett francia hősök sírjait és Beogradba jött, hogy az itteni bizottsággal együtt előkészítse a frontharcosok kongresszusát. Monier meglátogatta Beogradban Dard francia követet és Szaponyics Radomirt, a külügyminiszterium sajtóosztályának főnökét.

— **Három napi szabadságot kaptak az állatorvosok, hogy résztvehessenek a noviszadi állatorvosi kongresszuson.** Az Avala jelenti Beogradból: A szociálpolitikai és közegészségügyi miniszterium az állatorvosok országos egyesületének kérésére három napi szabadságot engedélyezett az ország összes állatorvosainak, hogy résztvehessenek a szeptember 21-ikén, 22-ikén és 23-ikán tartandó noviszadi országos állatorvosi kongresszuson.

— **Beiratások a szombori városi kereskedelmi iskolába.** A szombori városi kereskedelmi akadémiában szeptember 1-től 3-ig tartják meg a beiratásokat. Az előadások szeptember 7-én kezdődnek. Az első osztályba csak olyan tanulók vétetnek fel, akik négy középiskolai osztályt végeztek. A polgári iskolai tanulók kötelesek kiegészítő vizsgát tenni a szerb-horvát és francia nyelvből, a nemzeti történelemből és földrajzból és a matematikából a gimnázium III. és IV. osztályának tananyagából. A 45 dináros okmánybéllyel ellátott kérvények szeptember 7-ig nyújthatók be. Az első osztályba iratkozó kötelesek felmutatni 5 dináros okmánybéllyel ellátott bejelentési lapot (Prijavát), iskolai bizonyítványt az előző évről és születési bizonyítványt. A javító vizsgákat augusztus hó 26–31-ig tartják meg.

— **Beiratkozások a szuboticeai elemi és polgári iskolák első osztályaiba.** A közoktatásügyi miniszter ON. Br. 65102 számú rendelete értelmében, amelyet most kapott meg a szuboticeai tanfelügyelőség, a beiratkozások az 1929/30. tanévre az összes elemi és polgári iskolák első osztályaiba szeptember másodikától hatodikáig tartanak, a tanítás pedig mind a két iskolában szeptember 16-án kezdődik. A rendelet értelmében azok az elemi vagy polgári iskola első osztályaiba beiratkozni szándékozó tanulók, akik ez év májusában még nem iratkoztak be, szeptember 2-ikától 6-ikáig iratkozhatnak, ezenül azonban senkit sem vesznek fel egyik iskolába sem. A tanköteles gyermekek beiratását elmulasztó szülőket szigorúan megbüntetik. Az elemi iskola első osztályaiba csak olyan gyermekeket vesznek fel, akik augusztus 31-ikkéig bezárólag hatodik életévüket betöltötték. Olvasszó gyermekeket, akik eddig nem jártak még iskolában, csak abban az esetben vesznek fel az első osztályba, ha a fiú tízedik, a leánygyermek pedig tizenegyedik életévét még nem töltötte be.

— **Befejeződött a karlsbadi sakkverseny.** Karlsbadi jelentik: A nemzetközi sakkverseny befejeződött és az első Niemzovics lett. A verseny végleges állása a következő: 1. Niemzovics 15 pont (huszeder koronás díj), 2.—3. Capablanka, Spielmann, 14 és fél pont (14.000 és 10.000 koronás díj), 4. Rubinstein 12 és fél pont (8000 koronás díj), 5.—6.—7. Euwe, Becker, Vidmar 12 pont (6000, 5000 és 4000 koronás díj), 8. Bogoljubov 11 és fél pont (3000 koronás díj), 9. Grünfeld 11 pont, 10. és 11. Mathisson és Canal 10 és fél pont, 12., 13., 14. és 15. Colle, Maróczy, Tartakower és Treybal 10 pont, 16. és 17. Sämisch és Yates 9 és fél pont, 18. és 19. Johnel és Marshall 9 pont, 20. Gilg 8 pont, 21. Thomas 6 pont és 22. Schmirick kisasszony 3 pont.

— **Szeptember 16-án kezd meg működését a noviszdai színházegyesület színtársulata.** Noviszdáról jelentik: A szerb nemzeti színházegyesület ujonnan megválasztott vezetősége, dr. Adamovics Petar városi tisztii főorvos, egyesületi alelnök elnökléte alatt tartotta meg első ülését, amelyen felolvasták és jóváhagyták a közgyűlési jegyzőkönyvet. Az ülésen hosszasan tárgyalták az egyesület színtársulatának kérdéséről még pedig abban az irányban, hogy a színtársulat a jövő hónapban megkezdje-e a működését, vagy pedig szüneteljen mindaddig, míg az egyesület jobb anyagi helyzethez kerül. Hosszabb vita indult meg, amelyben az igazgatóság valamennyi tagja résztvett. A helyzet alapos megvitatása után elhatározták, hogy az egyesület színtársulata szeptember tizenhatodikán megkezdje működését és az igazgatóság a közgyűlés felhatalmazása alapján, felvesszi a huzegerev, gúvár, kölcsönt, a színtársulat még hiányzó szükségletének beszerzésére. Az ülésen megválasztották egy-két főbizottságot, amelynek feladata lesz, hogy felülvizsgálja a szerződéseket iránt beérkezett kérvényeket. Ennek a bizottságnak tagjai dr. Kirilovics Dimitrije, a noviszdai állami levéltár főnöke, dr. Dima Vojislav noviszdai orvos és Vasiljevics Zsarkó noviszdai író. Eddig negyven szerződést írt kérvény érkezett be az igazgatósághoz. Az ülésen végül elhatározták, hogy az egyesület színtársulatának igazgatói állására pályázatot írnak ki, amelynek határidejét szeptember ötödikén állapították meg.

— **Alfonz spanyol király fölépült Franco őrnagy balsikerű hidroplánján.** Madridból jelentik: Alfonz király Santanderben, ahol nyaral, repülőgépen felszállt és rövid utat tett. A repülőgép egy Dornier-rendszerű hidroplán, amelyet Franco őrnagy utólag szerencsétlenül járt, mikor Newyorkba akart repülni. A király alig győzte magasztalni, hogy milyen gyönyörű volt a repülés.

— **Lugkúvel megmérgezte magát, mert felesége beleszeretett egy muzikus cigányba.** Nagyszombatból jelentik: Schmidt Jenő nagyszombati kereskedő lugkóidajtal megmérgezte magát afeletti elkészeredésében, hogy felesége beleszeretett egy muzikus cigányba. Schmidt öt évvel ezelőtt nősült meg, fiatal feleségével az utóbbi hónapokig boldogan élt, nemrégiben azonban észrevette, hogy felesége barátságát kötött egy muzikus cigánnyal. Emiatt többször heves jelenet játszódtott le a házastársak között, az asszony két ízben öngyilkosságot is megkísérelt, míg most férje végzett magával, Schmidt borzalmas kínok között halt meg.

— **Rejtélyes betörés egy csehszlovákiai képviselő lakásán.** Kassáról jelentik: Rejtélyes betörés történt Privigye községben, Sivák József szlovák néppárti képviselő és lapszerkesztő lakásán. A betörők előbb lelőtték a házőrző kutyát és így, miután az egyetlen akadályt elhárították utjukból, kifosztották a lakást. Feltehető, hogy a betörők több politikai természetű iratot is elvitték. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Új rakétaautó épül Brémában.** Brémából jelentik: Sander és Volkhardt mérnökök azt tervezik, hogy az őszre egy új rakétaautót építenek, amellyel a jövő tavasszal a floridai Ormund klasszikus világrekord versenyfután megdöntik az autók gyorsasági világrekordját. Ez a rakétaautó, amelyet a két mérnök külföldi mutatónyos utakra építettek, csak 26 rakétával van ellátva, míg az új rekordgépnek 64 rakétája lesz. Számításuk szerint ezzel a géppel képesek lesznek az eddigi legnagyobb sebességet, a 400 kilométert megdönteni.

— **Kerner István, a budapesti Operaház főzeneigazgatója meghalt.** Budapestről jelentik: Kerner István kormányfőtanácsos, a Magyar Királyi Operaház főzeneigazgatója és örökös tagja, hétfő éjszaka hosszasan betegeskedés után meghalt. Kerner évtizedeken át nagy tudással és példátlan lelkesedéssel működött a budapesti Operaház zenekarának élén. Az Operaház legszebb, legkomolyabb sikerei fűződnek nevéhez és lelke volt a magyar Filharmoniai Társaságnak. Kerner István hatvankét éves volt. 1927-ben lett az Opera főzeneigazgatója, 1918-ban örökös tagja. 1924-ben kormányfőtanácsosnak nevezték ki.

— **Öngyilkos lett egy tízenkét éves kislány, mert megbukott a javítóvizsgán.** Beogradból jelentik: Tragikus öngyilkosság történt hétfőn az esti órákban a fővárosban. Berta Mihály tízenkét éves kislány az egyik beogradai középiskola második osztályának tanulója, tanulószobájában egy kiskaliberű Flaubert-pisztollyal fölbeltette magát és mire hozzátartozói a lövés zajára előrohantak, már halott volt. Az életunt gyermek bucsulevelét hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy a matematikából tett javítóvizsgán megbukott és ez keserítette el annyira, hogy eldobta magától az életét. Az öngyilkosság ügyében megindították a nyomozást.

— **Francia és belga geográfusok Jugoszláviában.** Zagreből jelentik: Szeptember hó elején francia és belga földrajztudósok nagyobb kiránduló csoportja érkezik Jugoszláviába. A csoport tizenöt francia és nyolc belga tagja legelőször Zagrebot látogatja meg, majd Szlovéniát utazzák be a tudósok és ellátogatnak a természetükre is.

— **Szeptember 11-ikén kezdődnek a beiratások a szuboticeai gimnáziumban.** A szuboticeai állami főgimnázium igazgatósága közli, hogy a közoktatásügyi miniszterium rendelete értelmében a beiratások szeptember 11-ikén, 12-ikén és 13-ikán lesznek az intézetben. A tanítás szeptember 16-ikán kezdődik.

— **Kommunista bűnner az állami bíróság előtt.** Az Avala jelenti Beogradból: Az államvédelmi állami bíróság augusztus 30-ikán tárgyalja Hoffmann Ferdó bűnperét. Hoffmann az államvédelmi törvény alapján helyezték vád alá kommunista propaganda miatt, amelyet kommunista tartalmu röpcédulák terjesztésével folytatott.

Borbélykongresszus Szpliben

Ezer borbélyok csütörtökön Szpliben kongresszuson foglalkoznak. Hír szerint két nagy párt vonul fel. Száz ellenfélük melyek szinte Borotváellen mozognak... (—ezen!)

— **Amerikába készül a szovjet osztrárepülőgépe.** Moszkvából jelentik: A Szovjetföld nevű repülőgép vasárnap leszállt Novosibirszkben és hétfőn tovább repült. A repülőgépnek, amely Amerikába akar repülni, Kurgántól Novosibirszkig erős ellenszélrel és nagy esőzésekkel kellett megküzdenie, mégis hét óra alatt tette meg ezerhat száz kilométer utat.

— **Tíznapos pilóták vett részt az első amerikai női tararepülőversenyen.** Newyorkból jelentik: Hétfőn délután fejezték be az első amerikai női tararepülőversenyt. A győztes Louise Taden pittsburgi pilótánő, aki hat percet előzte meg a második helyezettet. A versenyen résztvevő 13 pilótánő közül 14-ét célhoz a clevelandi repülőtéren. A verseny győztese 23.000 dolláros jutalomban részesült.

— **Visszatértek Angliából a jugoszláv cserkészek.** Beogradból jelentik: Az a jugoszláv cserkészcsapat, amely több mint másfél hónapig tartózkodott Angliában és résztvett az ott rendezett nemzetközi cserkész-táborozáson hétfőn este visszatért Beogradba. A cserkészeket a pályaudvaron társaik ünnepélyes fogadtatásban részesítették.

— **Kassowitz Ilia szabadságáról hazatért és a zongoratanítást szeptember 1-én Zseljeznicska ul. 60. sz. alatt újra megkezdte.**

— **Vagonfosztogatók az osztrák törvényszék előtt.** Osztrájkőről jelentik: Az osztrák törvényszék most ítélt egy veszedelmes vagonfosztogató banda felett. A banda tagjai az elmúlt tavasszal állandóan fosztogatták az Osztrák—vinkovci vonalon a vagonokat. A vádlottak Andjelics Zlatoje vasúti munkás, Gresics Nenád, Savadinovics Nikola, Panicsics Ilija, Szaranfilija Jován, Palics Persa, Palics Lázár és Krsztanovics Pero voltak, akik közül többen beismerő vallomást tettek. Elmondották, hogy Erdud és Osztrák között feltörték két vagon, amelyekből kávét, cukrot, teát loptak el 14.000 dinár értékben. Gresics és Savadinovics az Erdud és Dalja közötti vonalon fosztottak ki több vagon és 10.000 dinár árut loptak el, amit 400 dinárért adtak el Popovics Szntaka daljai kereskedőnek. Zlatoje Andjelics 5000 dinár értékű árut lopott el egy vagonból. A vádlottak azzal védekeztek, hogy napi 26 dinár fizetésből és csalínkjuktól eltartani. A bíróság Andjelics Zlatojét, Gresics Nenádot és Savadinovics Nikolát kétévi börtönrre, Panicsics Iliját 8 hónapi, Szaranfilija Jovánt egyhónapi, Palics Persát hatheti és Krsztanovics Perót hét-napi fogságra ítélte, míg Palics Lázárt felmentette.

— **A pápa megengedte, hogy beszélőfilme adjanak elő egy kolostorban.** Rómából jelentik: XI. Pius pápa nem nagy barátja a filmnek. Amikor legutóbb először vonult ki ünnepélyesen a Vatikánból, nem engedte meg, hogy a filmperepítő megörökítsék ezt a történelmi jelenetet. Ugy látszik azonban a beszélő-filmmel kivétel tesz XI. Pius. A Szentatya engedélyt adott arra, hogy a legközelebbi jövőben bemutassanak neki néhány beszélőfilmet a Vatikán egy különtermében. De még sokkal érdekesebb engedményt is tett a pápa a beszélőfilmnek. Nemrég elkészült a Pax című vallásos tárgyú misztikus beszélőfilm, amely egy kolostorban játszódik le és főszereplői között vannak szerzetesek is. A pápa most megengedte, hogy ezt a különös érdekességű beszélőfilmet a milánói minoriták kolostorában is levetítsék az ottani szerzetesek számára.

— **A levelezőlap hatvanadik születésnapja.** Kevesen tudják, hogy milyen érdekes jubileum van most. A napokban lesz hatvan éve, hogy feladták a világ legelső levelezőlapját. 1865-ben sürgöttök Németországban a levelezőlap intézményének bevezetését, azonban még sem itt, hanem Ausztriában bocsátották ki az első levelezőlapokat 1869-ben. Ezek rendes postal levelezőlapok voltak és csak 1875-ben adták ki először Németországban a képes levelezőlapokat. Ma már szinte elképzelhetetlen, hogy volt egy idő, nem is olyan régen, mikor a nyaralók nem árasztották el ismerőseiket különböző hangulatú «anzikszokkal», amelyeken «e kies helyről» üdvözlöketek küldtek. A német lapok ezzel a jubileummal kapcsolatban azt írják, hogy a levelezőlapnak, legalábbis a képeslevelezőlapnak a feltalálója nem tett jó szolgálatot, mert ez az intézmény komolytalanságra, fölösleges pénzpocsékolásra szoktatja a nyaralókat és világjárókat és amellet a stílusukat is rontja, mert teljesen fölösleges, semmitmondó és üres mondatokat kénytelenek ráírni a levelezőlapokra.

— **Lezuhant egy francia katonai repülőgép.** Párisból jelentik: Metz közelében egy katonai repülőgép lezuhant. Két utasa közül az egyik meghalt, a másik súlyosan megsebesült.

— **Hollandia leggazdagabb embere luxusjachtján Kotorba érkezett.** Kotorból jelentik: Kedden délelőtt futott be a kotori öbölbe Engelbert amsterdami gyárosnak Ar nevű luxusjachtja. Engelbert, aki Hollandia leggazdagabb embere és szinte mérhetetlen vagyon ura, luxusjachtján beutazza az egész Adriát. A holland nábob családjával együtt kiszállt Kotorban és megtekintette a várost, amelynek szépségéről a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott.

— **Az egész országban csökken a munkanélküliség.** Zagreből jelentik: Az országos munkaközvetítő hivatal legutóbb kiadott hivatalos statisztikája szerint az 1929. év második harmadában az ország egész területén 47.105 férfi és 6907 nő keresett munkát, míg munkaalalom 14.662 férfi és 4193 nő számára kínálkozott. Az országos munkaközvetítő az év második harmadában 9003 férfit és 2397 nőt juttatott munkához. A második harmad végén a nyilvántartott férfi munkanélküliek száma 6458 és a női munkanélkülieké 2759 volt az ország egész területén. Ezek a számok az első negyedév adataival szemben jelentékeny csökkenést mutatnak.

— **A szentai tüzoltótestület évi közgyűlése.** Szentáról jelentik: A szentai önkéntes tüzoltótestület szeptember elején tartja évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgyszorátán szerepel dr. Telesi Istvánnak, a bácskai, baranyai tüzoltószövetség elnökének lemondása a szentai tüzoltótestület elnökségéről. Dr. Telesi huszonöt éven keresztül volt a tüzoltótestület elnöke.

— **Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes »Ferenc József« keserűviz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz aáltal, hogy a beltartalmat kiméletesen távolítja el.** Tudományos tapasztalatok kétségkívül tették, hogy a »Ferenc József« víz számos feloldali hűdésben fekvő betegnek is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 32

— **Elfogtak két körözött szélhámost.** Noviszdáról jelentik: A kutatási csendőrség lopások miatt letartóztatta Oláh István és Lengyel Andor petrovozelói lakosokat, akiket, mint kiderült, különböző szélhámosságok miatt már régebb idő óta köröznek a hatóságok. A csendőrség mindkettőjüket beszállította a noviszdai ügyészség fogságába.

KUPARI
 TENGERI STRANDFÜRDŐ
 DUBOVNIK mellett SES.
 Legnagyobb és legszebb tengeri strand a déli Adrián. Nyári nyaralás: 1-10 nap, 10-20 nap, 20-30 nap, 1-2 hónap. Előre meg kell rendelni a strandra való utazást. Kísérletet is lehet tenni. Nyári nyaralás: 1-10 nap, 10-20 nap, 20-30 nap, 1-2 hónap. Előre meg kell rendelni a strandra való utazást. Kísérletet is lehet tenni. Felvilágosításul kérlek a szobarendeléseket előjegyezni: FÜRDŐIGAZGATÓSÁG, KUPARI

— A beogradí iparkamara költségén kétszáz kisiparos utazik Prágába a nemzetközi vásárra. Beogradból jelentik: A beogradí iparkamara legutóbb tartott penáris ülésén százhuszezer dinárt szavazott meg Jugoszláv kisiparosoknak a prágai nemzetközi mintavásárra való kiküldetésének költségeire. A jövő év februárjában tartandó nemzetközi vásárra eszerint kétszáz hazai kisiparos utazik ki Prágába az iparkamara költségén.

— Halálra gázolta a vonat a pályaoárt. Szarajevóból jelentik: Halálos szerencsétlenség történt keddre virradó éjjel a boszniai Csengics állomás közelében. Egy tehervonat, amely Mosztár felé haladt az órház közelében halálra gázolta. Csesznik Franjo pályaoárt. A tehervonat mozdonyvezetője nem is vette észre a szerencsétlenséget és csak órákkal később találták rá a váltóór borzalmasan összeroncsolt holttestére. A vizsgálatot megindították annak kiderítésére, hogy a halálos szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Leánynevelőintézet Ziegra GARMISCH-PARTENKIRCHEN (BAYERN)

Gyönyörű fekvés. Kifűző, modern berendezés. Szigorú felügyelet. Iskolai tantárgyak, nyelvek, zene, sport, háztartás. — Prospektus kívánatra díjtalanul

— Országos borbélykongresszus Szplitten. Szplittenből jelentik: Szerdán és csütörtökön tartják meg Szplittenben az országos borbélykongresszust. A kongresszura, amelyen a borbélyipar aktuális problémáit beszélik meg. Az ország minden részéből mintegy kétezer borbély érkezik Szplittébe.

— A Sárga Madár Varsóban és Rigában. Varsóból jelentik: Loti, Asolant és Lefevre francia oceanrepülő géppel a Sárga Madárral hétfőn délután három óra körül Prágából megérkeztek a varsói repülőtérre. A Sárga Madár másfél órai tartózkodás után folytatta útját Rigába, ahova este hét óra körül érkezett meg. Az oceanrepülőket úgy Varsóban, mint Rigában ünnepléses fogadtatásban részesítették.

A jégbehűtött OVOMALTINE

élvezetes, könnyen emészthető, tápláló frissítő ital a nyári nagy melegben

— A reklám-léggömb a levegőbe vitt egy cirkuszi artistát. Regensburgból jelentik: A Regensburg melletti cirkusztelepen a Sarasani cirkusz személyzete reklám-léggömb töltésével foglalkozott. A léggömb elszabadult és levegőbe emelkedett. Az egyik artista belékapaszkodott, hogy visszatartsa, miközben segítségért kiáltott. Mielőtt megragadhatták volna, a léggömb emelkedni magasságra emelkedett vele. Az artista megpróbálta fent a magasban a szelepet kinyitni, de mintegy százméter magasságban elhagyta ereje és lezuhant a cirkusz tetejére, amelyet estében átszakított. Haldokolva szedték fel a cirkusz porondjáról.

Rónai Margit budapesti konzervatóriumot végzett, hat évig nyilvános zeneiskolában működött zongoratanárnő az iskolaéj megnyitásával elfogad az államnnyelven is privát órákra növendékeket. Puk. Krupcevičeva ulica 2. (Gyümölcs-piac) I. em. balra. Megbeszélések naponta 10-től 1-ig.



RÁDIÓ

A Goethe-ünnepségek a német rádióban A szerdai program kiemelkedő eseményei

A szerdai rádióműsor kiemelkedő eseményei között többnyire prózai előadások szerepelnek, így prózai előadást nyújt *Beograd* is, ahonnan Drost »Egy csésze tea« című komédiáját hallhatjuk (21.50). Ezt megelőzően a »Jugoszláv zene koncertje« címmel érdekes hangversenyt közvetítenek Dinieski Frida énekművésznő és Slatin Vladimír hegedűművész közreműködésével (20.30). A szerdai műsort a rádiózenekar hangversenye rekeszti be (22.20).

A külföldi állomások közül prózai darabot nyújt a *budapesti* stúdió, ahonnan a »Költő« című színmű előadását közvetítik (21.00), míg *Berlin* Gogol »Revizor«-ját tűzte műsorra (20.30). Több német adóállomás Goethe-ünnepséget rendez, a hallhatatlan költő születésének száznyolcvanadik évfordulója alkalmából. Goethe-ünnepség szerepel *Breslau* (19.25), *Hamburg* (20.00) és *Königsberg* műsorán (18.30).

A csehszlovák állomások *Prágából* a cseh filharmonikusok hangversenyét közvetítik (19.05). A hangversenyprogramnak egyébként ez az egyetlen kiemelkedő eseménye.

Géna operaelőadást közvetít, előadásra kerül Gounod Faust-ja (20.45). *München* a könnyebb fajsúlyú zenei műnek hódol és Suppé egyik vigoperettjét közvetíti (20.00).

A beogradí rádió igazgatója visszatért szabadságáról. Robert Weege mérnök, a beogradí rádió r. t. igazgatója, szabadságáról visszatért és újból átvette hivatala vezetését, Weege mérnök végleges távozásáról szóló hírek alaptalanok és az igazgató, aki a beogradí rádióállomás megszervezője volt, továbbra is a rádió r. t. élén marad és a stúdió számára a télre nagyszabású művészi programot állít össze.

SPORT

Modern testnevelési otthon nyílik meg szeptember 1-én Szuboticán

Jeger Dragutin szakpedagógus intézetében a testnevelés minden ágában kiképezik az ifjúságot

Szubotica nagyjelentőségű testnevelési intézménnyel gazdagodott. Jeger Dragutin, a torna és testnevelés elismert pedagógusa a Basiseva uca 6. szám alatt Testnevelési Otthonot rendezett be, ahol a higiénia legmagasabb követelményeit figyelembe véve, a legmodernebb eszközökkel, a mindkét nembeli ifjúság és felnőttek nyernék kiképzést a tornaszásban.

Jeger Dragutin Testnevelési Otthonában tudományos alapon és minden esetben orvosi utasítások szerinti tanfolyamra naponta délelőtt 10–12 és délután 3–5 óra között.

A testnevelés modern, új otthona a külföldi nagyvárosokhoz hasonlóan, előreláthatólag Szuboticán is a megérdemelt figyelemben fog részesülni.

Szeptember 7-ikén tartják meg a Szombor—Szubotica birkozó-versenyt

A városközi mérkőzés propozíciója

Hosszu szünet után a szubotici birkozók aktív tásba léptek és mint közöltük, megrendezik a Szombor—Szubotica városközi birkozóversenyt. Eredetileg szeptember 8-ikára tűzték ki a nagy érdeklődéssel várt verseny terminusát, a verseny napját azonban a rendezőbizottság szeptember 7-ikén, szombatira hozta előre.

A rendező egyesület a versenyre az alábbi propozíciót bocsájtotta ki:

A verseny a nemzetközi szabályok által előírt hat súlycsoportban lesz lebonyolítva a két kiló túlsúly igénybevételével, mely szerint a légsúly 60 kgr-ig, nehely súly 64-ig, könnyű súly 69.50 kgr-ig, kisközép 77 kgr-ig, nagyközép 84.50 kgr-ig. Ezt a szabályok által megengedett kedvezményt a versenyzők kondíciója érdekében vették igénybe.

Minden súlycsoportban úgy Szombor, mint Szubotica részéről két-két versenyző indulhat. Az egyes menetek husz percig tartanak és a győzelmet csak tussal lehet megszerezni. Ha ezen időn belül egyik versenyzőnek sem sikerül tussgyőzelmet szerezni, a menet eldöntetlen. Egy tussgyőzelemmel a versenyző két pontot szerez csapatának, eldöntetlen esetén egy pontot. A verseny két fordulás lesz, még azokban a súlycsoportokban is, ahol esetleg csak egy-egy birkozó indul. Itt mindkét fordulóban meg kell egymással mérkőzniük.

A győztes csapatot a versenyzők által elért összpontok alapján jelölik ki.

Mindkét fél erőn készül a szeptember 7-iki találkozássra. A végleges csapatösszeállítás még egyik részről sem ismeretes. Szubotica versenycsapatát szerdán a tréningiormák alapján fogják majd összeválogatni.

BELACRKVA

Granicvár—Trgovacski (Vrsac) 2:0 (1:0)

Trgovacski—Granicvár (haznamérkőzés) 6:2 (2:2)

Ljubljana válogatott csapata nagy győzelmet aratott Grácban. Grácból jelentik: Ljubljana válogatott csapata vasárnap Grácban mérkőzött a válogatottal. A mérkőzést Ljubljana hatalmas fölényrel 6:1 (5:1) arányban megnyerte.

Ford azzal fenyegetőzik, hogy abbahagyja az autógyártást. Londonból jelentik: Henry Ford, az autókirály, egy amerikai folyóirathoz kijelenti, hogyha Amerika nem tudja végleg leküzdeni az alkoholvezélyt, akkor ő felhagy az autógyártással. Nem akarok kétszáz ezer munkást fizetni, hogy béreiket italra költésék és nem akarok egy iszákos nemzedékre autót bízni, mert az autóbennin és a szeszesitalok nem férnek össze. Mondotta Ford az újságíróknak



Az új szubotici testnevelési otthon

rint tanítják a tornát és gyógytornát a három évesnél idősebb gyermekek és ifjúság számára. Az intézetben ezenkívül Dalcroze és Demeny rendszerű ritmikus gyakorlatokat, valamint hölgy törvívó tanfolyamokat is bevezettek. A svédornát karkülönbség szerint külön csoportokban, mindkét nembeli gyakorolhatják.

Férfiak számára külön könnyítéletikai és vívótanfolyamokat rendeznek az intézetben.

A Testnevelési Otthon hiánytöltő működését szeptember 1-én kezd meg a IV. Basiseva uca 6. szám alatti épületben, ahol beiratkozni lehet tetszés-

TÁRCA

Egy kritikus albumából

Irtá: Baedeker

Egy olvasóm, akinek a betűvetéséről és a stílusáról egyaránt meglátszik, hogy »intellectuel« a szónak nemesebb értelmében, levelet küldött nekem, amelyben oly dologgal foglalkozik, amely ugyancsak távol áll tőle: a butasággal. Amlint írja, a tiszamenti városban, ahol lakik, társalgásközben vita folyt arról, vajjon mi a butaság kritériuma, s hogy a természetnek ez a jótékony adománya abszolút vagy relatív fogalom-e? Arra kér, hogy döntsem el ezt a kérdést én, ha tudom.

Nos hát, nem tudom.

A butaság sokkal komplikáltabb elméleti tehetőség, semhogy könnyen kitanulható lenne, és a buta ember annyiféle, hogy szinte lehetetlen eligazodni közöttük.

A vitázkodók közül — mint a szeretetreméltó epistolából olvasom — az járhat legközelebb az igazsághoz, aki relatív fogalomnak tartja a butaságot, mert, amint megjegyzi, vannak ismerősei, akiket a közvélemény butáknak néz, míg ő egészen normális agyvelejűeknek tart.

Ez a megfigyelés föltétlenül találó. Valaminthogy lehet valaki becsületes férfi, gavallér-ember, sőt gentleman az egyik városrészben vagy az egyik kaszinóban, míg egyebütt nem ismerik el annak, éppen úgy van ember — férfi, nő egyaránt —, aki olyik társaságban egészen okosnak válik be s a másikban butának a benyomását teszi.

Nem vállalkozhatok hát a fölvetett probléma tekintélyszerű megoldására — talán Pascal se volna rá képes —, de szívesen teszek eleget a levélíró abbéli éhájának, hogy ha van a kritikus albumában e tárgyra vonatkozó följegyzésem (már hogy' ne volna!), közöljem azt a vitákozó társaság kedvenc újságjában, a Bácsmegyei Naplóban.

A Műveltség Könyvtárhoz hasonló irodalmi válatatot kellene indítani ezen a címen: A Butaság Könyvtára. De nem lehet, mert igen sok kötetből állna, és hol van az a tökéletes kiadó, aki vállalná az óriási mű kockázatát? Annál is kevésbé, mert bölcsen tudná, hogy csak igen kevesen — a műveltek — vásárolnák.

A butaság és az ostobaság két egészen különböző és egymástól ugyancsak távol álló fogalom. E kettő néha távolabb kerül egymástól mint a butaság és az okosság. A butaságban sokszor van valami kedveség, vonzó báj és egyéb attrakció. — az ostobaságban ezek az enyhítő mellék tulajdonságok hiányzanak. A butaság ártatlan és szerény, az ostobaság kiállhatatlan és tolatkodó. A butaság sohasem lép föl az okosság tolettjében, az ostobaság majdnem mindig ebben a kosztümben áll elénk. A buta nem tartja magát bölcsnek, csak épp azt nem tudja, hogy buta, s ezért kedvesen elfogulatlan, — az ostoba ellenben okosnak, sőt rémokosnak, egyedülkösnek véli magát, s ezért olyan kellemetlenül bosszantó.

A nő és a férfi butasága épp oly különböző két jelenség mint a két nem okossága. A nő másképpen okos mint a férfi, nem oly kellemesen okos, és másképpen buta. (Néha nem is kívánjuk hogy okos legyen.) A férfinak több a hallandósága arra, hogy ostoba, s a nőnek arra, hogy buta legyen. A nő igen sok sikerét a butaságának köszönheti, amely gyakran előnyösen fokozza nőességének a varázsát (ilyenkor azt szokták mondani róla: ellenállhatatlanul buta), — a férfi számtalan kudarcát az ostobaságának tulajdoníthatja, amelyet csak a nála is ostobább nem vesz észre. Több buta nő van mint ostoba férfi, de a férfiak ostobasága pozitívabb, zavaróbb, ordítóbb és mindenképpen kellemetlenebb mint a nők butasága, amely nélkül elviselhetetlen volna az élet.

Hallottam már, hogy nőről dicséretképpen mondták, hogy buta, ami azt jelenti, hogy kedvesen, elfogulatlanul, ha nem is épp bölcsen, tud csevegni, s

hogy jól lehet mulatni vele. Még sohasem hallottam, hogy férfit azért magasztaltak volna, mert ostoba. Hiszen alig lehet rosszabb tulajdonsága, — s ha ostoba, akkor a legbutább nő is észreveszi, hogy az, míg a nőről, ha buta, néha a legokosabb férfi is csak tanulmányozás után veszi észre, hogy liba.

A nőnek keveset árt (s néha sokat használ), ha elárulja, hogy buta, a férfinak igen sokat árt, ha rájövünk, hogy ostoba.

A butaság sokszor szeretetreméltósággal jár együtt, — az ostobaság mindig hallhatatlanságnak a társaságában jelentkezik.

A nő, ha butának mondják, nincs megsértődve, s ezzel is bizonyítja, hogy a butasága nem áll oly igen távol az okosságtól. A férfi halálos sértésnek veszi, ha ostobának tartják, — és okkal-joggal, mert az ostobaság nagyon messze esett a bölcsességtől.

A butaság az elmének csendes szendésége, békés pihénője, — az ostobaság annak agresszív föllépése és kardoskodó megnyilatkozása.

A butaság nem akar tanítani, sőt hajlandó tanulni. Az ostobaság irtózik minden tanulástól, — ellenkezőleg: elhítteti magát, hogy hivatva van tanítani. Az ostobának szenvedélye, hogy tanítson és neveljen, míg a buta hajlandó — ha nem is képes rá mindig — tanulni és nevelődni.

Az ostobaság ellen a költő szerint az istenek is hiába küzdenek, a butaságot néha a halandó emberek is le tudják győzni.

Ha olyan módon vagy buta mint a környezeted, akkor te is okos vagy.



RENAULT

Jugoszláv vezérképviselő

EDUARD KRAUS

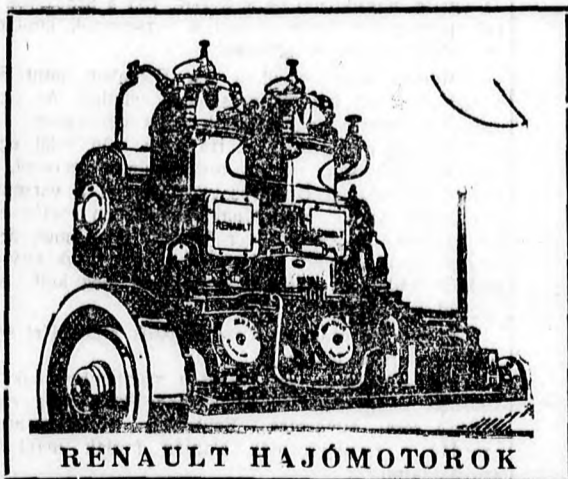
NOVISAD

Jugoszlávia legnagyobb
autóraktára

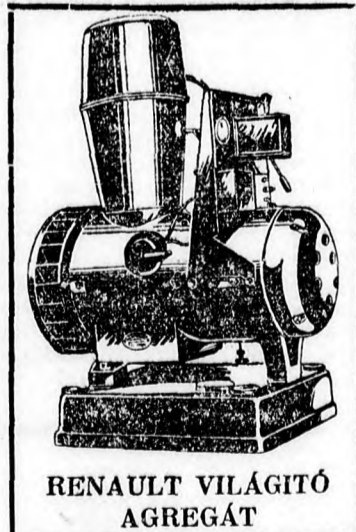
Állandóan raktáron:

Luxusautók, autóbuszok,
teherautók, alkatrészek stb.

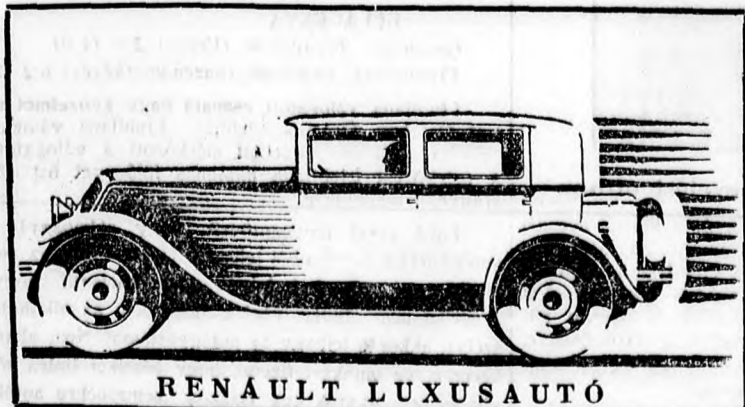
Motorok, tüzoltókocsik,
traktorok, autógumik stb.



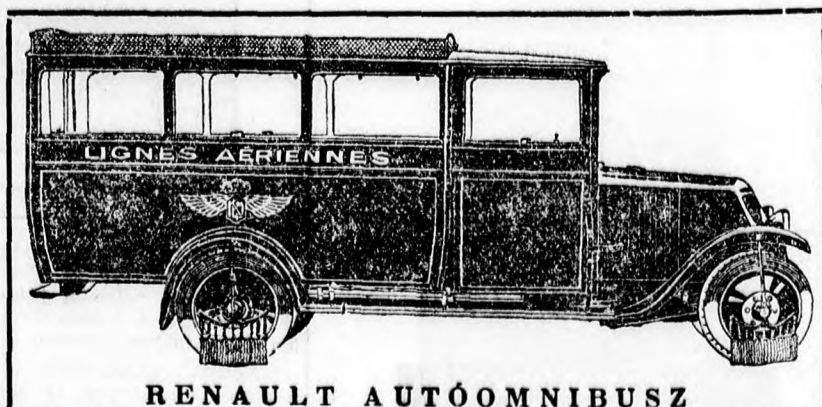
RENAULT HAJÓMOTOROK



RENAULT VILÁGÍTÓ
AGREGÁT



RENAULT LUXUSAUTÓ



RENAULT AUTÓOMNIBUSZ

MISS VILÁGSZÉPE

DEBRECZENI JÓZSEF ÉS LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

23

Copyright by Bácsmegyei Napló
1929

(Bajza támadásba megy át.)

Bajzával alig két-három táncot táncolhatott Margit. A fiatalember gyilkos tekintettel fogta át a lány derekát és minden bevezetés nélkül kérdezte.

— És az ígérete?

— De kedves titkár ur, hiszen még nem is beszélhettünk egymással.

— Persze. Tulságosan körülraongták magát — jegyezte meg némi neheztelő árnyalattal a hangjában Bajza. — Mit beszélt az öreg Szatirral?

— Kivel?

— Simor Ákossal. Az az élemedett mázoló olyan szentimentális arcot vágott, amikor a helyére vezetted, mint egy maszülött gimnazista.

Margit válasz helyett édesen felkacagott:

— Mondja, nem féltékeny maga véletlenül?

A szimptomák roppant gyanusak.

— És ha az lennék?

— Nincs joga hozzá.

— Jogom talán nincsen, de okom annál több van.

— Bajza, maga kezd neveltséges lenni. Nem gondolja?

Először szólította Bajzának a fiút. Akaratlanul is elpirult bele. A titkár észrevette és behizelgő, meleg hangon válaszolt:

— Látja, ez szép magától Margitka, hogy elhagyta a titkárurazást. Nem is hiszi milyen jól esik nekem.

Átmentek a büffébe.

Margit egészen gyönyöző narancsszörpöt ivott és a félig levő poharát átadta Bajzának, aki hirtelen a szájához emelte és mohón hörpintette fel a maradékot.

A büffé mellett volt a kabátokkal és ruhákkal telezsufolt ruhatár. Margit a sálát kereste itt. A szűk helyiségben, alig fértek el egymás mellett. A fiatalember keze odaért a Margit fedetlen vállához. A kéz forró volt és reszketett.

Margit, aki éppen egy magasra tornyosodó kalaphalomban turkált, meglepetten fordult hátra, de mielőtt szóhoz juthatott volna, egy perzselő ajkát érzett a vállán, azon a helyen, ahol az imént a forró kéz reszketett.

— Bajza, mit csinál?... Megbolondult?

— Megőrülök a maga közelében — lihegte a fiatalember és széles mozdulattal szinte durván dobta rá Margitot a kabátdomb tetejére. A lány csöndben tűrte a csókokat, de nem adta vissza. Behunyta a szemét és ebben a pillanatban nagyon szerette volna azt a boldog, nyugodt gyönyört érezni, amely Fehér Dezső félnék csókjai nyomán fakadt benne. Ezek a csókok azonban nem voltak az igaziak, erre az első szempillantásban rájött és fanyar szomorúsággal vetette oda.

— Remélem a bizonyítás sikerült.

— Margit — fuldokolta Bajza — hát ez az egész, amit mondani akart.

— Ez. Most pedig igazítsa meg szépen a nyakkendőjét és menjünk vissza a terembe.

A titkár szó nélkül engedelmeskedett. A teremben forrón zugott a dzsessz, átható parfüm-illattal töltötte meg a levegőt és mindenfelől vídám kacagás hangzott fel. A zsüritagok semmi hajlandóságot nem mutattak a távozásra, noha már régen elmúlt éjfél.

Az unalmasnak induló ismerkedési estélyből jókedvű kellemes mulatság lett. A lányok csillogó szemekkel kissé italoosan járták a charleston, az egyik sarokasztal mellett felhangzott az énekszó és nem sokkal később már az egész terem a Ramonát fujta teli tüdőből, áradó kedvvel. A férfiak boros baritonjába, mint a sziréna vágott bele a jókedvű lányok szopránja. Egy magas szőke lány egyszerre az asztal tetején termett és ahogy a filmekben látta, táncolni kezdett az üvegek, tányérok és magasnyaku poharak között.

— Jézus Mária, Elza mit csinálsz? — sikoltott a vállalkozó szellemű lány édesanyja, aki békésen merült el egy nagy tál datolyában és csak a veszett pohárcsörömpölésre riadt fel. A

produkciónak balul sikerült és a habkönnyű lábcsakkáknak néhány pezsgőpohár esett áldozatul.

Margit csendesesen ült a sarokban és Bajzát hallgatta. A férfi forró szavakat sugott a fülébe, a lány azonban alig figyelt oda. Mámoros csodálkozással nézte az egyre fesztelenebbé váló mulatozást. A ruhatári jelenetre gondolt és nyomban utána kikerülhetlenül eszébe jutott a pandanja is: a gigerli Szabó erőszakoskodása a bank mosdófülkéjében. Elemezni próbálta az érzéseit. A finomszavu, okos Bajza ölelése nem töltötte el undorral és szinte megborzongott, ha ezekre a csókokra gondolt. De azután rémülten utasította rendre önmagát. Félt a feltörtelő vágyaktól, amelyek, úgy érezte egyre jobban hatalmukba kerítik.

— Nem szabad, nem szabad — mondta hangosan és megijedt a saját hangjától.

Bajza meghallotta:

— Mit nem szabad?

— Élni — felelte a lány szinte akaratlanul és ránézett a titkárra.

— Nem szabad, nem szabad — mondta hangosan és megijedt a saját hangjától.

Bajza meghallotta:

— Mit nem szabad?

— Élni — felelte a lány szinte akaratlanul és ránézett a titkárra.

Bajza megint kitalálta a gondolatait. Elmosolyodott és csak ennyit válaszolt:

— Vidéki!

Ez a gyűlölt szó felforraltta Margit véréit. — Szóval még mindig vidéki vagyok a maga szemében? Mucsa! és prüd.

— Margitka, legyen esze már egyszer. Hagyjon fel ezekkel a lelki rovincsolásokkal. Élni kell, értsen meg, élni és nem a multon meg a jövőn meditálni. Maga a legédesebb kislány a világon, mindössze az a baja, hogy tulságosan sokat törődik azzal, mit mondanak az emberek.

— Téved. Nem törődöm az emberekkel.

A titkár suttogóra fogta a hangját:

— Bizonyítsa be.

— Már megint? — mosolyodott el halványan Margit.

Körülöttük tombolt a jókedv. Simor Ákos, a fehérhajú Simor Ákos tréfás rajzokkal mulattatta a lányokat, akik sikoltva kacagtak. Rózsi az asztal másik végén ült és unatkozva játszott egy kenyérgalacsinnal. Álmos volt, amugy vidékiesen álmos. Margit tréfásan kiáltott át hozzá:

— Rózsi vigyázz! Zabban a lovak.

— Mi, mi? Milyen lovak? — riadt fel az asszony.

Kacagtak.

— Mindiárt indulunk — fordult Bajzához a lány, — a nővérem alig tudja nyitva tartani a szemét.

— Más mondanivalója nincs?

Margitnak természetellenesen csillogtak a szemei. Lassan tagolta a szavakat:

— Most... nincs... más. Talán... majd... egyszer.

A titkár forrón kezét csókolt az asztal alatt és Margit érezte, hogy titokban egy cédulácskát csusztat a kezébe.

Ijedten dugta el a papírdarabot. Csak ott-hon a szállodai szoba kis lámpája mellett merte elolvasni. Egy névjegy volt, rajta pár ceruzával írt szó:

— »Imádom. Ha egyszer esetleg szüksége lenne a címemre: Timár uca 4. B.«

Ijedt dühvel szaggatta apró darabokra a papírt.

— Hát tényleg így vagyunk? — kérdezte keserűen önmagától. Wagner Margit, a hideg, okos, céltudatos Wagner Margit fél önmagától?

(Folytatása következik.)

NYILT-TÉR

MEGNYILT!



GYAPJÚFESTŐ ÜZEMÜNK

ELVÁLLALJUK

kendő-, harisnyakötőktől és magánosoktól is gyapju és más fonalak festését.

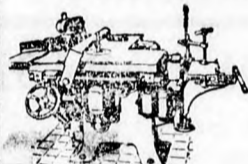
Színes fonalak és anyagok átfestését is végezzük jutányos áron, szakszerű kidolgozásban, garancia mellett. Vidéki megbízásokat legpontosabban és leggyorsabban végezzük el.

MEKKA

szőnyeggyár, szövőműipar és gyapjufonó és festő üzem

SUBOTICA
ALEKSANDROVA ULICA 9

Világhírű
famegmunkálógépeink

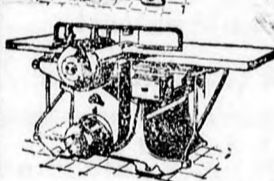


bespített villamos motorral vagy szíjhajtásra az

osizjeki kiállításon
augusztus 31-től
szeptember 7-ig

zagrebi kiállításon
szeptember 6-tól
október 13-ig

üzemben bemutatásra kerülnek.
Olcsó árak, kedvező fizetési feltételek!



Beküldi kép is lehet:
KARL PFEIFFER JR. NOVI VRBAS

S. H. S. főképviselet
PETER ANGELO, LJUBLJANA

Szállítás bérmentve, e vámon kívül
Spezialfabrik für Hochleistungsmaschinen
KLEIN & STIEFEL, FULDA

Olcsó árusítás!

Az őszi idényre

rendkívül nagy választék

uri-, flu- és gyermeköltönyökben. Raglánok, mikádók, bőrkabátok és esőköpenyek

NŐI- és LEÁNYKAKABATOK

KALAPOK és SAPKÁK

OLCSÓ ÁRAK! NAGY VÁLASZTÉK!

Eisler Izsó ruhaáruház

Szobotica, Barátok temploma során

Olcsó, elsőrendű kivitelű
STYLBUTOROK

kivételes árak, fizetési kedvezmények az 50 éve fennálló

Hoffman Mihály özvegye

jakóberendzsi vállalatnál Szobotica, Aleksandrova ul. 2. valójai masszív sárgaréz templomi csillár és 16 faltakar alkalmi áron eladó

GYERTYA

An rosszisták! Kereskedők!

Ha olcsón akarják beszerezni a szilárd staniol mécses, templomi és asztali gyertyaszükségletüket, kérjenek gyári ajánlatot

Resch József „MARIJA“ gyertyagyár
SZOMBOR

Molnár & Moser-
féle világhírű**Eau de Cologne-**Russe
Chipre
L'origanminden gyógytárban, drogériában és illatszertárban
kapható. Főlerakat: **Herezl-drogéria, Subotica****Hol
vásárol****a vidéki
Suboticán****Butor**

legjobb — gyári áron

Fister Gusztávnál, Fra Ješe trg 6

Barátok temploma során

Hölgyek és urak figyelmébe!

**Kiváló szépen fest
és vegyileg tisztít****WIHART IMRE**

Sokolska ulica 3

**Acélrollógyártás**

a legjobb kivitelben, olcsón

Vászcics Péterujjonnan berendezett rollógyártótelepén
Bene Sudarevićeva ulica 41**METROPOL-GARAGE**vállalja az összes rend-
szerű autók javi-
tását garancia mellett!**Oslobodjenja (Santai) ulica 23**A VILÁGHÍRŰ
DEKA autógummi
elismert
német márka**RADIO**

KONRATH D. D.

**rádiókészülékei
olesók, jók, megbízhatók****Puskás Ferenc**

mechanikai- és gépműhelye, Tolstojeva ul. 7

Vállal: special. fém- és vasesztergumokkákat
gépjavitást, hengerfurást, új konstruk-
ciókat és slanénitást garancia mellett**Butor** izléses és jó minőségben, méltányos
árban, **részletre is****Épület Mérth Lajos**

asztalosnál

Portál

VII., Jugovića ulica 13.

Szenzációs ujdonság!

Minta oldalmazva 14903/1927. sz. a.

**Fémkeretes és ovális
kazetta és bőrönd**Főszajátosságai: 1. Pehelkőnyű
2. Tartós, masszív
3. Elegáns, kecses**Andrássynál**

Subotica szíjgyártó, nyerges és bőröndös Csirkepiac

Képviselő

Takács Márton

gumiműhely, Z. Injeki trg 24.

KINTORNA**Feleség:** Fiam, ezt a régi rongyot már eladhatnók.
Férj: Az Istenért, hiszen ez az a ruha, amit olyan
kor veszek mindig fel, ha az adóhivatalba megyek.**Brumzala mesélt:**— A feleségem mellett sohse marad tovább egy
cseléd, mint egy-két napig. Egyszer volt nálunk egy,
hétnél hosszabb ideig egy leány, amikor tengeri utop
voltunk...

— Nem tudott uszni ez a leány?

A férj halálos ágyán megkérdezi feleségétől:— Amália, én harminc évvel ezelőtt megcsaltalak
Meg tudsz bocsátani nekem, most, hogy haldoklok?
— Egyelőre megbocsátok, hanem ha mégis meg-
gyógyulsz!

— Frédi igazán szerencsés alak.

— Hogy-hogy?

— A múlt héten automobilszerencsétlenség érte és
most azt mondja a doktora, hogy többé nem lesz ké-
pes dolgozni.**Egy fiatal hölgy kezét táviratban megkérdezi az imá-
dója. Válasz fizetve. A hölgy elmegy a postahivatalba,
megkérdezi, hány szóban lehet válaszolni. — Tíz szó in-
gyenes — mondja a postás. — Erre a hölgy kitölti a
blankettát: »Igen, igen, igen, igen, igen!«...****Cseléd:** A nagyságos asszony szobalányt keres?
Házasszony: Már be van töltve a hely. *Jöjjön
holnap!***Vezetősegéd:** Nem lehet megkezdeni a párbajt
uraim, mert véletlenül csak egy pisztolyt hoztam ma-
gammal.**Egyik fél:** Adja ide mindenesetre. Majd rendre lö-
vünk. Én kezdem...**Egy tudós régész Rómában megmutatja az ameri-
kai milliárdosnak a Colosseum romjait. Igyekeznek neki
megmagyarázni, milyen gyönyörű ez az antik csoda.
A turista lelkesedik, majd odafordul a tudóshoz s
ezt kérdezi tőle:**— Milyen összeg kellene ahhoz, hogy hasonló ro-
mot állítsunk föl Amerikában?

— Nem tudom, — veti oda a régész.

— Mondjon, kérem, egy megközelítő számot, —
erősöködik az amerikai.— Körülbelül kétezzer — szól a régész — körül-
belül kétezzer esztendő — teszi hozzá mosolyogva.**Kozmetikai szalon**Tulajdonos: **Dr. VÉCSEI JENONÉ****Különleges arc- és bőrápolás, az összes
arc- és szépséghibák gyógyítása villany és
keverfénykezelés, paraffin terapia**Szeplők legújabb módszer szerint teljesen
fájdalmatlan eltüntetése villannyal, hám-
lasztás, kenőcsök alkalmazása nélkül.

Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539

ELÖNYOMDÁTlegmodernebb stílus rajzokkal és
kellékekkel letelepedésben szállít**LEOPOLD SÁMUEL, SENTA**
modern előnyomdaberendezési gyára**Relief-festéshez** való festékek, porok és
kellékek kaphatók

A vajdaságiak kedvelt találkozóhelye

BUDAPESTEN a**KÖZPONTI SZÁLLODA**

VII., Baross-tér 23

a Keleti pályaudvarnálTeljesen újonnan berendezett
kényelmes családi ház.**Központi fűtés, hideg-meleg víz.****Mérsékelt polgári árak.**

A Bács megyei Naplóra való hivatkozással

20% engedményt kap

Testvérvállalat

OSTENDE KÁVÉHAZTulajdonos: **GROSZ ÖDÖN**Északamerikába: Canadába, Délameri-
kába: Argentiniába, Braziliába stb.
utazni szándékozónak

ingyenes felvilágosítást nyújt a

FRANCUSZKA LINIJA

Zagreb Beograd Sombor

Vel.-Bečkerek, Obala Princeza Jelena 3



Olcsó árak

Olcsó árak

Divatos

Izléses

Tartós

Elegáns

Pressburger
DÍVÁTOIPARI KÜLÖNLEGESÉGEIAllandó nagy raktár a
legmodernebb saját ké-
szítési cipőkből

Külön mértékosztály

Subotica,

Aleksandrova ulica 5. — Bárány-szálló mellett

LIFKA-KERT

Hétfő — szerda

2 csodás film! 2 szenzáció!

LOOPING THE LOOP

Jenny Jugo, Werner Krauss, Warwick Ward

Charlie Chaplin

legszebb filmje, melyet valaha produkált

CIRKUS

LEVELEZÉS

Fehér holló. Levele van a kiadóban. Biztos existenciája. 9681

Jóakaró V. K.-al Köszönet anonim értesítésért. Aszszonyom. A megismerkedésnek könnyű módját lehet ejteni, ha az ittartózkodás idejét tudjuk, ennek azonban előfeltétele, hogy Ön leveles inkognitóját. — Diszkréciómra okvetlen számíthat. B. 9680

Subotica. Szombori kívánságod sajnos nem teljesíthettem, majd levélileg többet. Írj a noviszadi kiadóba vagy a címre. 9675

HÁZASSÁG

Heirat. Junger Mann, Israelit, wünscht sich mit einem soliden, häuslich erzeugten Mädchen zu verheiraten. Besitze eigenes Haus und Geschäft am Hauptplatz einer größeren Stadt Slavoniens. Reflektantinnen müssen auch etwas Vermögen haben. — Ausführliche Briefe mit Fotografie, die unter strenger Diskretion retourniert werden, erbitte an »Ewiges Glück« Vinkovci poste restante. 9678

FOGLALKOZÁS

Keresek gabonaszakmában jártas könyvelőt, aki német-horvát levelező is. azonnali belépésre. Cím a kiadóban. 9673

Deutsches Mädchen für alles wird gesucht. Fuchs, Subotica, Wilsonova 11. 9686

Házvezetőnői állást keresek Szentá. Rozmarinska ulica 5. (középső kertek). 9685

Hentesegéd, önálló virslielki már kőserájban dolgozott, azonnali felvételt. Kőrösi Géza, Subotica. 9688

Kifutót állandó alkalmazásra felvesszünk. Ruff cukorkagyár, Subotica, Wilsonova u. 9689

Selyemharisnyán szemfelzést, új harisnyakötést, fejelést, talpalást olcsón vállalok. Noviszad, Futaki ut 54. Kolyadicsné. 9676

Jó bizonyítványokkal rendelkező almolnár állást keres. Kisebb malmokban önálló vezetésként vállalkoz. Cím a kiadóban. 9697

Garay-szalónban Aleksandrova u. 11. ügyes varrónők, tanulmányok állandó munkára felvételnek. 9696

Pincérügnökség, Freudfeld Vilmos Pancsevón ajánl, keres, elhelyez mindennemű, elsőrendű kávéházi, szállodai személyzetet.

Idősebb fűszeresegéd azonnali belépésre állást keres. Cím a kiadóban. 9699

Kisasszony, aki cukrászdában már kiszolgált, azonnal felvételt. Szegyakov, Velika Kikinda. 9635

Néhány gimnáziumot végzett komoly leányt vagy fiút parfümeria gyárban gyakornokul felvételük. — Ajánlatokat Subotica, postafiók 137. sz. 6190

Jó családból való fiatal, szorgalmas leány, magyarul, szerbül beszél. kézimunkához, varráshoz ért, bármilyen állást elfogadna uriházban, ahol jó bánásmódban részesítenék. Leveleket »Fiatal« szorgalmas jellegre Molnár könyvkereskedés Szentá címre kér. 9492

Gyógyszerész-asszisztent keresek október 1-i belépésre. — Nikola Petrović gyógyszerész, Stara Pazova. 9639

VÉTEL-ELADÁS

KIRAKATÜVEGEK, TÜKRÖK GARANTÁLT ELŐRENDELÉSI MINŐSÉGBEN KAPHATÓK AZ »ALBA-TÜRKÖRGYÁRNÁL« NOVISZAD. 4377

Fodrászüzlet, egyszerűen berendezett, minden elfogadható áron elköltözés miatt eladó. Bencsik fodrász, Bačka Topola. 9691

Akáciaoszlop, minden célra alkalmas, eladó Zednikén, 343. szám alatt. Ugyanott garantált arankamentes, saját termései lucernamag ként 20 dinárért kapható franko Subotica. Jurić Mariko, Subotica. 9685

Vas- és cserépkályhákat, jó állapotban levőket veszek. Ajánlatok postafiók 137. küldendők. 6190

Huszezer lakosu mezővárosban 2 jóforgalmu, szépen berendezett mészaros- és hentesüzlet más vállalkozás miatt teljes berendezéssel jutányosan eladó. — Cím a kiadóban. 9682

Belterületen kisebbszéri családi ház megvételre kerestetik. Radio Reklam. 9677

Balkaros Singer cipészgép jókarban levő, olcsón kedvező lefizetésre eladó. Marica fodrász-szalón Pašićeva 8. 9696

Zongora, kitűnő Stügl Altwien, zsolnai disztárgyak, uri garnitúra, gadroszekrény, könyvszekrény, szelzon, ágy, szőnyegek, függönyök, evőszerviz, konyhaberendezés eladó. Karadzićeva 12. 9693

Triumph motorbicikli 500^o mellékkocsival eladó. Dančićeva ul. 20. 9698

»Palma« cipők kiválóságát minden vevőm dicséri. »Palma« cipőáruház, Huspiac, volt Mácskovics-ház — Szandalkülönlegessegeim megérkeztek. 9631

Korona-bónokat készpénzért fixre vásárol Pucka Štacionica, Osijek, Desatićina u. 27. 9694

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és elmozdítható számú. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhívogott jellegű leveleket továbbítunk. Kérleképezésben részben díjmentes.

135 dinár hatszemélyes likör-készlet, kina ezüstből, tömör, tetszetős kivitelben
295 dinár 14 karátos arany karóra, 10 köves, svájci szerkezettel
Kiváló minőség. — Irásbéli 30 állás
Goldberg ékszerész órás, Noviszad, Kralja Petra u. 23 8215

Előíráson új

TANKÖNYVEK

az összes iskolák és tanintézetek részére és használt tankönyvek kitűnő állapotban, új, tartós kötésben míg a készlet tart

féláron

Előírások

író-, rajz- és tanszerek jutányos áron

A középiskolai magyar tagozatok növendékeinek figyelmébe!

Tankönyvszükségletüket már most rendeljék meg, mert a könyvek későbbi beszerzése nehézségekbe ütközik

VIG könyvkereskedés Subotica, Fótér

WEITZENFELD DRUG SUBOTICA
INTERURBAN TELEFON 192.

Komló-, gabonás-, lisztes-zsákok
vizmentes ponyvák
Kerti és tűzoltó tömlők, mindennemű zsinagárak olcsó beszerzési forrása.
Kérjen árajánlatot!

PALICSON és környékén hirdetések

a Bácsmegeyi Napló részére felvesz
Gulassa László
Horgási put 90

Luxus-autó »Essex« márkájú, hathengeres, hatlós, csukott karosszériával, azonkívül külön áruszállító csukott karosszériával, a legprimább karban, olcsón eladó. Kétféles kis sportautót megvételre keresek. A. Kovács, Sombor, Kralja Petra 2. 9386

Modern belterületi lakház szabadkézből eladó. Cím: Stosova ul. 8. 7246

Temetkezési vállalat eladó minden elfogadható áron. Cím a kiadóban. 9665

ISKOLAKÖNYVEK

magyar és német nyelvű iskolai kézikönyvek, engedélyezve a Mi társtarvo Prosvete által. Árjegyzékét in yen küld a kiadó.

Lipsitz & Lampel
Subotica 7554

Megvételre keresek 18–20 HP, teljes jó karban, üzembelen Diesel- vagy Sangas-motort. Egy pár mozlai köfőlszereléssel. Értesítéseket levél által augusztus 30-ig vállalok. Djura Popov, Kupusina (Bácska). 9523

Vendéglő, magyar negyedikben, családi okok miatt házzal együtt eladó. Baity Manojlo, Novi Becej. 9438

VÁROSI MOZI

Hétfő — szerda

Kettős műsor

Nem nőszülök

Szenes Béla világhírű vigjátéka. — Főszereplők: **Lois Moran és Neil Hamilton**

Halálsikoly

Cowboy vigjáték. — Főszereplők: **Buck Jones**

Eladó Szentá-Keviben a volt Sándor Károly-féle, 30 év óta fennálló, nagyforgalmu, konkurencianélküli üzlet, amely áll: 1 hold portán szép kerttel, ujonnan bekerítve, jól felszerelt vegyeskereskedésből, II. osztályu vendéglőből, megfelelő ivó- és tánteremmel, hozzávaló lakásokkal, mézszárszék, jégverem, göré, felszer, ólak és nagy istállóból. Értekezni lehet a helyszínen. 9588

KÜLÖNFÉLE

Észak- és Délamerika összes államainak jegyzéke minden odautazásra vonatkozó utbaigazítással most tíz dinárért kapható. Küldhető posta- vagy okmánybélyegeken. Nemzetközi Iroda, Aleksandrova u. 9, Subotica.

Ujoncok! Szakavatott egyének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megrövidítésére vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova u. 9.

Közvetítjük a legrövidebb idő alatt az engedélykelt minden fajtáját, állampolgársági, itt-tartózkodási engedélyt, (trafik, kávékímézés), líeno i mesno pravo stb.) Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova u. 9. 9690

Özvegy urinő elvállal jobb házból való vidéki diáklányt teljes ellátással. Külön szoba, fürdőszoba használatl. Cím a kiadóban. 9692

Nagy pince-

és borház-helyiség szüretre kiadó teljes felszereléssel együtt. Pintér József, Horgos. 9671

Nagyobb diákleányt, feltétlen intelligenset teljes ellátásra felvesz belterén lakó uricsalád. Telefon, zongorahasználat. Cím a kiadóban. 9684

Belterén négy szobás lakás mellékhelyiséggel november elsejére, ugyanott két szoba, konyha szeptember elsejére kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 9695

Kétszobás, lehetőleg modern lakást keresek a beltéren. Komor, Bácsmegeyi Napló szerkesztősége. 9694

Vendéglőmet betegség miatt bérbeadom vagy teljes berendezéssel eladom. Orlic Péro Zöldkert vendéglős, Bácska Topola. 9528

Két uccai szoba előszobával a beltéren, piacon, kapualatti bejárattal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 9518

Szombor központjában több üzlet-, raktár- és pincehelyiség azonnal kiadó. Obradovićeva 4. 9427

Templomülések, 2 elsőrendű női és 2 férfi ülés az izr. Szentegyletnél bérbeadó. 9585

Tanítónő elvállal 3 diákok teljes ellátására. Szülői felügyelet, iskolák közelében, mérsékelt áron. Schedl, Zogreb, Mažurinićev trg 5/III. 9562

Szeplő és mindennemű arctisztatlanság ellen a legjobban bevált szer a Kovács-féle nagyenyedi arctencs és borax-szappan. Kapható mindenütt. Főlerakat: Herczl-drogéria, Subotica. 3101

Diákokat, lányokat vagy fiúkat elvállal teljes ellátásra zongorahasználatl uri család saját gimnazista gyermekei mellé, saját fürdőszobás házukban Palica legszebb, pormentes helyén, Trogiriska u. 7. szám alatt, a villamos megálló közvetlen közelében. A diákok iskolai előkészületére kiváló gond fordítatik, valamint a szerb, német, magyar és francia nyelv gyakorlatára. Jelentkezni kérjük azonnal. 9652

A főuccán egy ujonnan épült emeletes épületben lévő két uccai szoba s vízvezetékkel felszerelt mosdószoba, nagy uccai erkéllyel butorozva vagy butor nélkül augusztus elsejére kiadó. Felvilágosítást nyújt »Dunav« biztosító Vise-nova u. 11. 7821

Apróhirdetések Subotican az Aleksandrova u. 9. sz. a Prossburger-féle üzletben, a Pašićeva u. 8. sz. a Radió-Reklam irodájában, Universitas könyvkereskedés Aleksandrova u. 9. sz., Földes Samu ruházletben, Gyümölcs-piac, Noviszadon, Szomborban, Szentán, Veliki Becekreken ottani fiókiadóhivatalainkban is eredeti áron feladhatók.

Kölcsonsszákok, kölcsönponyvák kaphatók Lederer Dezső cégnél, Sombor. 8966

Két diáklányt teljes ellátással felvesz uri család, esetleg zongora használatl. Zmaj Jovina 18. 9617

Kétszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Zelenička ul 3. 9467

Kiadó lakás. Öt parkettás szobából álló elsőemeleti lakás, megfelelő mellékhelyiségekkel, fürdőszoba, cseledszoba stb. november 1-re kiadó. Bővebb felvilágosítással szolgál a házmester I. Dunav Art. puka ul. 7. 9692

Egy szoba-elsőszobával a beltéren, fűrdőszobával a beltéren, vagy közel a centrumhoz november 1-re keresek. Cimeket a kiadó továbbít. 9692

MEKKA

szövműipar, keleti szőnyegszövő
gyapjufonó- és festőtüzem

Szobotica, Alekszandrova ulica 9.

Gyári áron kap nálunk jó árut. Készítményeinkért 25 évi garanciát vállalunk. Színeink eredeti perzsa szőnyegszínek. Saját gyapjufonoda. Saját festőde.

Kiváló minőségű

perzaszőnyegek

Leggondosabb és szakszerű

szőnyegjavítás

Művészi szövéstervek

Muzeális értékű, eredeti antik perzsák pontos és hiteles rajza.

Selyemfüggönyök, drapériák selyemfonalból bármilyen méretben. Selyemperzsa abroszok, ágyterítők, párnák minden képzeletet felülmúló szín pompás összeállításban.

Aki otthon akar szőnyeget készíteni

Szállítunk FONALAKAT, csak szövedéskben kipróbált és elsőrendű minőségűt.

Csomózó, felvető, leszövő valódi perzsa színekben.

Külföldi selyemfényű csomózófonál 130 dinár
Külföldi selyemfonál (Mekka) kiválóan alkalmas és jó kelim-munkához is 220 dinár

Tiszta gyapju hazai fonál, szmirna munkához. Sokkal kiadósabb és olcsóbb, mint a külföldi. Négyágura fonva, kiváló minőségű, bármilyen vastagságban .. 100 dinár

Felvető, elsőrendű angol áru 80 dinár

Leszövő, nyers és színes, perzsához 60 dinár

Leszövő, szürke gyapju, rendkívül erős minőségben, szmirnához 60 dinár

Szőnyeg rojtozásához olcsó és jóminőségű anyag .. 60 dinár

Az árak kilogrammonként értendők.

Fonálmegrendeléseket

24 órán belül elintézzük. Szállítás utánvétellel. Portóköltiséget felszámítjuk.

Érdeklődésnél kérjük mindig közölni:

1. Milyen nagyságu szőnyegről van szó. 2. Milyen sűrű minőségben. 3. Milyen mintákat küldjünk. 4. Milyen szövessel készül a szőnyeg.

Átrajzolt minták árai:

Ebédli 200 dinár, összekötő 100 dinár, ágyelő 80 dinár. Szőnyegek nyírása négyzetméterenként 60 dinár.

A leggondosabb és szakszerű

szőnyegjavítás

Szőnyeg mosása és tisztítása. Nyári megóvás. Kölcsön adjuk speciális porszívógépeinket csekély díjazásért.

Speciális készítményeink:

Ebédli szőnyeg 3x4 Bocchara, a létező legfinomabb minőségű 13.200 dinár
Ebédli szőnyeg, 250x350 méretben, selyemfényű perzsa 8.700 dinár
Ebédli szőnyeg, szmirna, elsőrendű minőségben, 250x350 méretben 4.700 dinár
Ágyelő perzsa, 70x110 méretben, két darab 1.400 dinár
Ágyelő szmirna, 70x110 méretben, két darab 800 dinár
Összekötő perzsa, selyemfényű 1.400 dinár
Összekötő szmirna 800 dinár

Ha gallériát, fényesen, fehéren és elegánsan akarja viselni, akkor küldje 445.

PIUKOVIC
gőzmosódába
Subotica, Vilsonova ulica 16. sz.

Használt autókat

Chevrolet, Fiat, Citroen, stb.

generáljavitva,
kitűnő állapotban
jutányos áron
elad

**REPARACIJA
AUTOGUMA**
Sombor, Atanackovića
ul. 8. Kuća Ing. Szilárd

Garantált friss

I-a teavaj

kg.-ja 50 dinár

Naponta friss
Ioghurt kapható

Gulyás

tejesarnokában
Subotica, Rudićeva ul. 3.
Trnbićeva ul. 7
(Papucs-piac)

**Vaskereshető,
bádogos**
kérjen ingyen
nagy képes ár-
jegyzőket
FÜZI
bádoga rugyártól
Szubotica (S.H.S.)

**Bőröndök, ridikül-
lők, pénztárcák, kazetták,
nyergek, az összes bőr-
árak és löszerszámok elő-
nyös árban kaphatók**
Fazekas Mátyás
bőráru-műhelyben
IV., Vilsonova ulica 44.
Rendeléseket és javításokat
olcsón vállal

Hölgyfodrászat

Szépen
ondolól } 8.-
Hajat v'g }
Hajat mos }
Manikűröz }
Bérlés (10 szám) 60.- dinár
Kihullott hajat vesznek!
HUSZÁK PÁL
Prokech-palota, a vasutól 2 perc

I-a oltott mész

beocsni
**portland cement
kovácsszén**
és mindentelö

építési anyag
olcsón beszerezhető

Illgen Károly-nál

I. kör., Sokolska ul. 17.
Telefon 660.

SOMBORBAN

a BÁCSMEGYEI
NAPLÓ részére
hirdetéseket

**Dr. Szántó
Miklós**

Kralja Petra ulica
(Bajai ut) 45. vez. fel
Telefonszám 341

OLCSÓBB MINT MINDEN MÁS ÉLVEZETI CIKK ÉS MÉGIS ÖRÖKKÉ TARTÓ ÉRTÉK



A KIVÁLASZTOTTAK

REGÉNYSOROZATÁNAK MINDEN KÖTETE

1. MAUROIS: Két asszony között
2. MARY BORDEN: Flamingo
3. FELIX SALTEN: Bambi
4. ILJA EHRENBURG: Moszkvai sikátor
- 5-6. ARNOLD ZWEIG: Grisa örmester (két kötet)
7. SUZANNE NORMAND: Nők a gályán
8. H. G. WELLS: Az igazi király
9. PONTOPPIDAN: Thora van Deken
10. KESSEL: A repülőtiszt
- 11-12. SINCLAIR LEWIS: Sam Dodsworth Európában
13. PIRANDELLO: Mattia Pascal kettős élete
14. BARRY PAIN: Férfikor
15. AJÁNDÉKKÖTET (Kiváló értékű magyar regény, melynek bolti ára legalább 50 Din. Az ajándékregényt mindenki maga választja ki 5 felajánlott mű közül.)

TARTALOM:

A legkiválóbb külföldi írók legújabb regényei.

KIÁLLÍTÁS:

Elsőrangú papír, éles nyomás, pompás angol vaszonkötés.

ÁR:

A legolcsóbb könyvek. Fele annyiba sem kerülnek, mint a külföldi kiadások. Bolti ár füzve 30 dinár, kötve 40 dinár.

KEDVEZMÉNYEK:

Füzve 30 DINÁR helyett 19 DINÁR
Vaszonkötésben

40 DINÁR helyett 29 DINÁR

EZENKIVÜL A 15-İK KÖTET
INGYEN.

A pénz előzetes beküldése esetén portómentesen szállítunk. Ugyanilyen kedvező előfizetési feltételek mellett megrendelhető a már megjelent első sorozat is.

HAVONTA 2 KÖTET JELENIK MEG!

MEGRENDELŐLAP

Bácsme gyei Napló kiadóhivatala
Subotica

Ezennel megrendelem a KIVÁLASZTOTTAK című regénysorozatot 15 kötetben. Havonta 2 kötetet veszek át és az első 14 kötet átvétele után az utolsó kötetet ingyen kapom.

FÜZVE 19 din. kedvezményes árban.
KÖTVE 29 din. kedvezményes árban.
A két könyv árát minden hó elején előre beküldöm.
Minden elején tovább két kötetet utánvétellel küldeni.
A köteteket minden hó elején személyesen veszem át és í-
setem ki Önöknel.

Név:

Foglalkozás:

Pontoc cím: